

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชาพื้นฐาน

สังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม ป.๒

ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ และภูมิศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

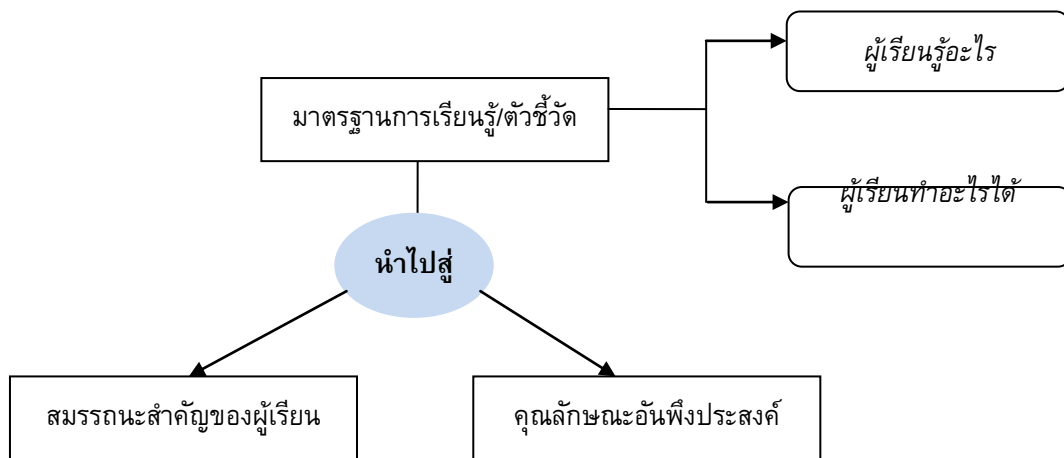
ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

คำนำ

ผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ไปเป็นคู่มือวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการใช้หนังสือเรียนรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562) ที่ทางบริษัทจัดพิมพ์จำหน่าย โดยออกแบบการเรียนรู้ (Instructional Design) ตามหลักการสำคัญ คือ

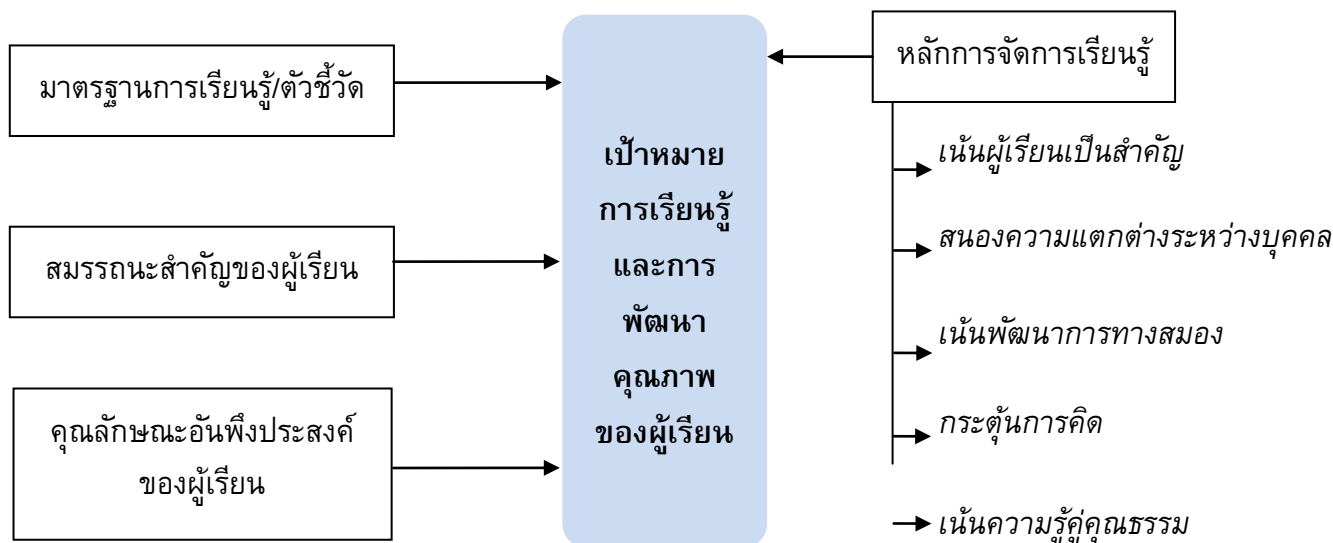
1. หลักการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน

หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย จะกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดไว้เป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดของมาตรฐานตัวชี้วัดทุกข้อว่า ระบุให้ผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอะไร และต้องสามารถลงมือปฏิบัติอะไรได้บ้าง และผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามมาตรฐานตัวชี้วัดนี้จะนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใดแก่ผู้เรียน

2. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อผู้สอนวิเคราะห์รายละเอียดของมาตรฐานตัวชี้วัดและได้กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว จึงกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้จนบรรลุตัวชี้วัดทุกข้อ

3. หลักการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้สู่มาตรฐานตัวชี้วัด

เมื่อผู้สอนกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้ และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้แล้ว จึงกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่จะฝึกฝนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้บรรลุผลตามมาตรฐานตัวชี้วัด โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายในหน่วยนั้นๆ เช่น กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการเผชิญสถานการณ์และการแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการทางสังคม ฯลฯ กระบวนการเรียนรู้ที่มอบหมายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัตินั้นจะต้องนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

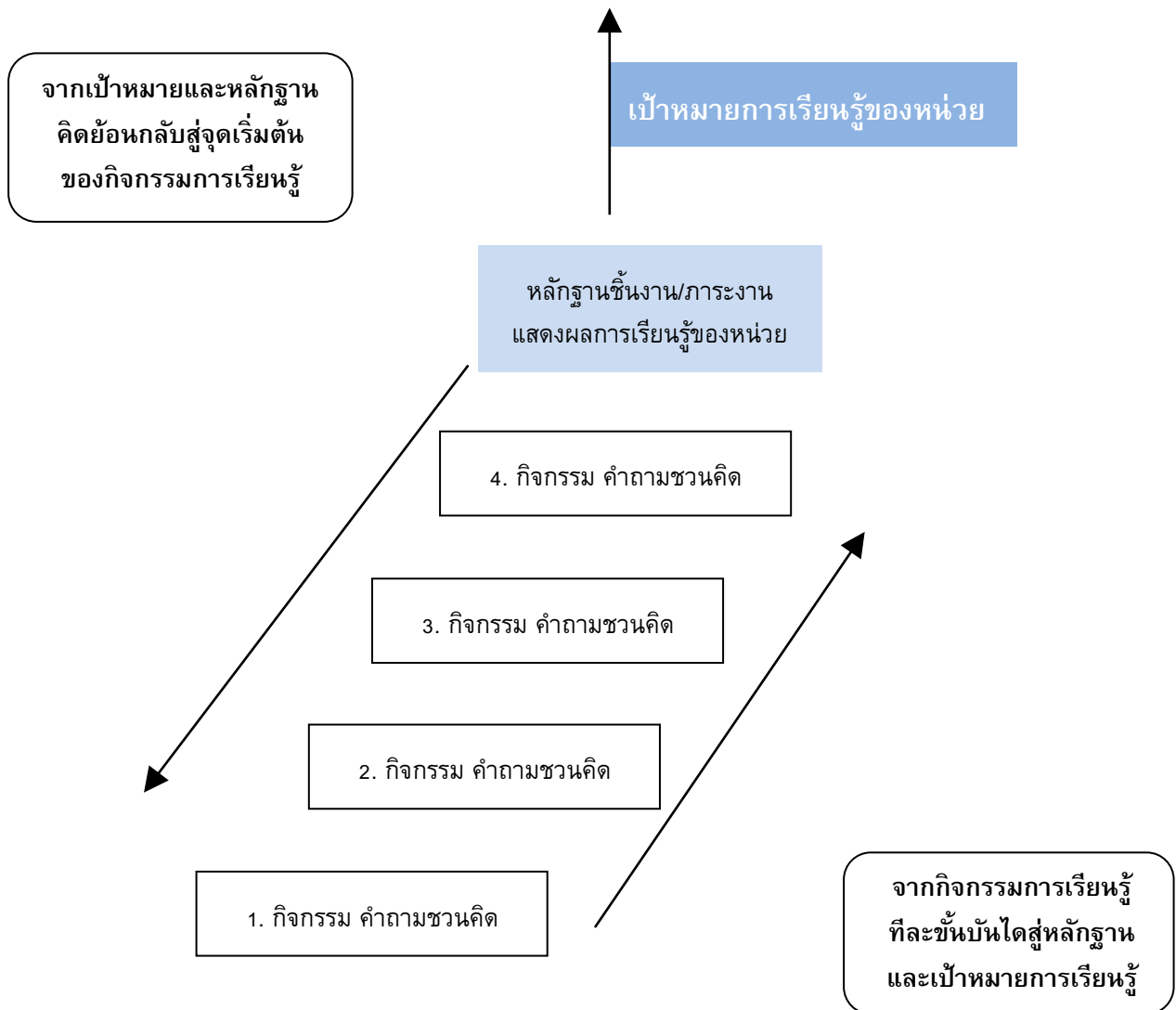
4. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยผู้สอนต้องกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติให้ชัดเจน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกฝนและฝึกปฏิบัติมากที่สุด ตามแนวคิดและวิธีการสำคัญ คือ

- 1) *การเรียนรู้* เป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่ผู้เรียนทุกคนต้องใช้สมองคิดและทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ร่วมกับการลงมือปฏิบัติ ทดลองค้นคว้า จนสามารถสรุปเป็นความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำเสนอผลงาน แสดงองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้
- 2) *การสอน* เป็นการเลือกวิธีการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในหน่วยนั้นๆ และที่สำคัญ คือต้องเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับสภาพผู้เรียน ผู้สอนจึงต้องเลือกใช้วิธีการสอน เทคนิคการสอน และรูปแบบการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่นจนบรรลุตัวชี้วัดทุกข้อ
- 3) *รูปแบบการสอน* ควรเป็นวิธีการและขั้นตอนฝึกปฏิบัติที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบ เช่น กระบวนการทางภูมิศาสตร์ รูปแบบการสอนตามวัฏจักรการสร้างความรู้แบบ 5E รูปแบบการสอนโดยใช้การคิดแบบโยนิโสมนสิการ รูปแบบการสอนแบบ CIPPA Model รูปแบบ การเรียน การสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 4MAT รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค JIGSAW, STAD, TAI, TGT เป็นต้น
- 4) *วิธีการสอน* ควรเลือกใช้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียน ความถนัด ความสนใจ และสภาพปัญหาของผู้เรียน วิธีสอนที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดในระดับผลสัมฤทธิ์ที่สูง เช่น วิธีการสอนแบบบรรยาย การสาธิต การทดลอง การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ การใช้กรณีตัวอย่าง การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้ศูนย์การเรียนรู้ การใช้บทเรียนแบบโปรแกรม เป็นต้น
- 5) *เทคนิคการสอน* ควรเลือกใช้เทคนิคการสอนที่สอดคล้องกับวิธีการสอน และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ง่ายขึ้น สามารถกระตุ้นความสนใจและจูงใจให้ผู้เรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เทคนิคการใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizers) เทคนิคการใช้คำถาม เทคนิคการเล่านิทาน การเล่นเกม การใช้ตัวอย่าง กระตุ้นความคิด การใช้สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เป็นต้น
- 6) *สื่อการเรียนการสอน* ควรเลือกใช้สื่อหลากหลายกระตุ้นความสนใจ และทำความเข้าใจ ในเนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตัวชี้วัดอย่างราบรื่น เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารประกอบการสอน แอลเบดวิททัศน์ แผ่นสไลด์ คอมพิวเตอร์ VCD LCD Visualizer เป็นต้น ควรเตรียมสื่อให้ครอบคลุมทั้งสื่อการสอนของครูและสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับตรวจสอบ

เมื่อผู้สอนวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้ รวมถึงกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนไว้เรียบร้อยแล้วจึงนำเทคนิควิธีการสอน วิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ไปลงมือจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่การสร้างชิ้นงานหรือภาระงาน เกิดทักษะกระบวนการและสมรรถนะสำคัญตามธรรมชาติวิชา รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เป็นเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ ตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดังนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงแล้ว จะต้องฝึกฝนกระบวนการคิดทุกขั้นตอน โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามกระตุ้นความคิด และใช้ระดับคำถามให้สัมพันธ์กับเนื้อหาการเรียนรู้ตั้งแต่ระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การ

วิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า นอกจากนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจบทเรียนอย่างลึกซึ้งแล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อการทดสอบระดับชาติที่เน้นกระบวนการคิดระดับวิเคราะห์สังเคราะห์ด้วย ในแต่ละแผนการเรียนรู้อาจมีการระบุคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนไว้ด้วยทุกกิจกรรม

ทั้งนี้การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยจะครอบคลุมกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจ (K) ด้านทักษะกระบวนการ (P) และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พร้อมทั้งออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผล รวมทั้งแบบบันทึกผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ ไว้ครบถ้วน สอดคล้องกับมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน และตัวบ่งชี้ที่ต้องรับการประเมินภายนอกจาก สมศ. เช่น แบบบันทึกผลด้านการคิดวิเคราะห์ ด้านการอ่านและแสวงหาความรู้ ด้านสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร เป็นต้น ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ประกอบการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Reports) จึงมั่นใจอย่างยิ่งว่า การนำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ไปเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอน จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกประการ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	กฎของการอยู่ร่วมกัน : กฎระเบียบในการใช้สถานที่สาธารณะ	267
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	กฎของการอยู่ร่วมกัน : หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	280
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	กฎของการอยู่ร่วมกัน : สิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น	290
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	กฎของการอยู่ร่วมกัน : การยอมรับความแตกต่างของคนในสังคม	304
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	เด็กดีมีรอยยิ้ม : การแสดงความเคารพ	318
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	เด็กดีมีรอยยิ้ม : การเดิน การยืน การนั่ง การทักทาย และการพูด	327
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	เด็กดีมีรอยยิ้ม : การแต่งกาย	337
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10	ชุมชนของเรา : ชุมชนและการมีส่วนร่วม	353
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11	ชุมชนของเรา : การมีส่วนร่วมในชุมชนของฉัน	368
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12	ชุมชนของเรา : ผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียน	381
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13	ชุมชนของเรา : ผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจในชุมชน	393

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เศรษฐศาสตร์น่ารู้ 406

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม : ทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการในชีวิตประจำวัน	427
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม : ผลของการใช้ทรัพยากรในการผลิตที่หลากหลาย	448
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม : การประกอบอาชีพที่สุจริตของครอบครัว	464
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม : รายรับและรายจ่ายของครอบครัวและตนเอง	476
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม : การใช้จ่ายที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม และผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสม	488
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม : การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเอง	512
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม : การออมเงิน	528
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ : การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยไม่ใช้เงินเป็นสื่อกลาง	543
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ : การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยใช้เงินเป็นสื่อกลาง	556
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10	การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ : ผู้ซื้อและผู้ขาย	568
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11	การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ : ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย	582

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 รอบรู้ภูมิศาสตร์ 598

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	สิ่งแวดล้อมรอบตัว : สิ่งแวดล้อมซึ่งปรากฏระหว่างบ้านกับโรงเรียน	617
---------------------------	--	-----

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	สิ่งแวดล้อมรอบตัว : ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมต่อการดำเนินชีวิต	630
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	สิ่งแวดล้อมรอบตัว : ทรัพยากรธรรมชาติ	642
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	สิ่งแวดล้อมรอบตัว : การมีส่วนร่วมจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	656
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ : แผนที่	676
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ : แผนที่ ลูกโลก และรูปถ่าย	688
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	ความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ : ความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ กับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ	709
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	ความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ : ความสัมพันธ์ ระหว่างฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์	721

สรุปหลักสูตร ภูมิศาสตร์ Geography

ปัจจุบันประเทศไทย และพื้นที่ต่าง ๆ ของโลกเกิดภาวะวิกฤตด้านกายภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม และมีผลกระทบอย่างรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนั้น กระแสโลกาภิวัตน์ ความทันสมัยของวิทยาการและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศทางภูมิศาสตร์มีมากขึ้น ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการสร้างความยั่งยืน ซึ่งการเรียนรู้เพียงสาระสำคัญของสาระภูมิศาสตร์ไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และบางครั้งเกิดขึ้นโดยคาดการณ์ไม่ได้ ผู้เรียนจึงต้องมีทักษะ กระบวนการ และความสามารถทางภูมิศาสตร์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ประกอบกัน ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการทบทวนและปรับปรุงสาระภูมิศาสตร์

สาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ยังคงยึดหลักการ พัฒนาการเรียนรู้ตามธรรมชาติของกลุ่มสาระและพัฒนาการในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน

ระดับประถมศึกษา ผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวไปไกลตัว

สาระภูมิศาสตร์ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต เพื่อให้รู้เท่าทัน ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสามารถใช้ทักษะ กระบวนการ ความสามารถทางภูมิศาสตร์ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมตามสาเหตุและปัจจัย อันจะนำไปสู่การปรับใช้ในการดำเนินชีวิต *

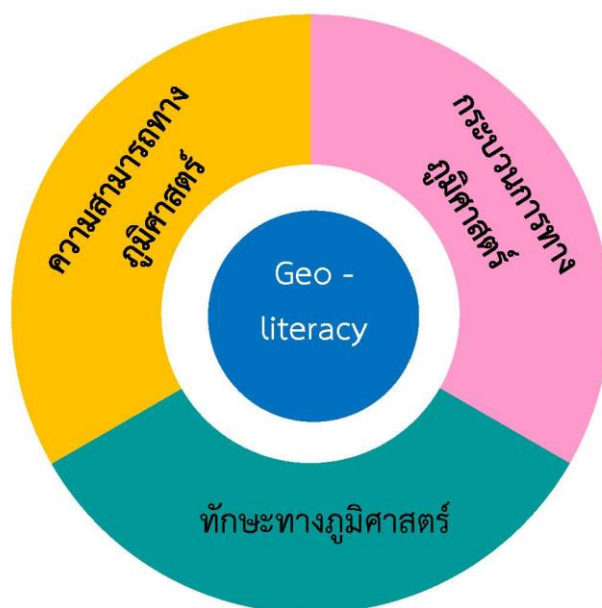
* สรุปและลดทอนจาก สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560), หน้า 2.

What is Geo - literacy

What is Geo - literacy

องค์ประกอบที่ทำให้ผู้เรียนมี Geo - literacy

ความสามารถทางภูมิศาสตร์

- ความเข้าใจระบบธรรมชาติและมนุษย์ผ่านปฏิสัมพันธ์
- การให้เหตุผลทางภูมิศาสตร์ผ่านการเชื่อมโยงระหว่างกัน
- การตัดสินใจอย่างเป็นระบบตามนัย

กระบวนการทางภูมิศาสตร์

- การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์
- การรวบรวมข้อมูล
- การจัดการข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล
- การสรุปเพื่อตอบคำถาม

ทักษะทางภูมิศาสตร์

- การสังเกต
- การแปลความข้อมูลทางภูมิศาสตร์
- การใช้เทคนิค และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์
- การคิดเชิงพื้นที่
- การคิดแบบองค์รวม
- การใช้เทคโนโลยี
- การใช้สถิติพื้นฐาน

การเปรียบเทียบมาตรฐานการเรียนรู้รัฐภูมิศาสตร์ ชั้น ป.2

มาตรฐาน 5.1

พ.ศ. 2551	ปรับปรุง พ.ศ. 2560
1. ระบุสิ่งต่างๆ ที่เป็นธรรมชาติกับที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างโรงเรียนกับบ้าน	1. ระบุสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างบ้านกับโรงเรียน
2. ระบุตำแหน่งอย่างง่ายและลักษณะทางกายภาพของ สิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในลูกโลก แผนที่ แผนที่ และรูปถ่าย	2. ระบุตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในแผนที่ แผนที่ รูปถ่าย และลูกโลก
3. อธิบายความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และดวงจันทร์	3. สังเกตและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์

มาตรฐาน 5.2

พ.ศ. 2551	ปรับปรุง พ.ศ. 2560
1. อธิบายความสำคัญและคุณค่าของสิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติและทางสังคม	1. อธิบายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่ มนุษย์สร้างขึ้น
2. แยกแยะและใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดไป และที่ใช้แล้วหมดไปได้อย่างคุ้มค่า	2. จำแนกและใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดไป ที่ใช้แล้วหมดไป และสร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้อย่างคุ้มค่า
3. อธิบายความสัมพันธ์ของฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของ มนุษย์	3. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของ มนุษย์
4. มีส่วนร่วมในการฟื้นฟู ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและ	4. มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้/กระบวนการเรียนรู้

ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้/กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย
ตัวอย่าง วิธีการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ Geo – Literacy

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es
(5Es Instructional Model)

กระตุ้นความสนใจ
สำรวจค้นหา
อธิบายความรู้
ขยายความเข้าใจ
ตรวจสอบผล

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์
(Geographic Inquiry Process)

การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์
การรวบรวมข้อมูล
การจัดการข้อมูล
การวิเคราะห์ข้อมูล
การสรุปเพื่อตอบคำถาม

ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้น ป.2

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ● พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย
	2. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงการออกผนวชหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ● สรุปรูปพุทธประวัติ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ประสูติ <ul style="list-style-type: none"> - เหตุการณ์หลังประสูติ - แรกนาขวัญ - การศึกษา - การอภิเษกสมรส - เทวทูต 4 - การออกผนวช
	3. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ● พุทธสาวก พุทธสาวิกา <ul style="list-style-type: none"> ◆ สามเณรราหุล ● ชาดก <ul style="list-style-type: none"> ◆ วรุณชาดก ◆ วานรินทชาดก ● ศาสนิกชนตัวอย่าง <ul style="list-style-type: none"> ◆ สมเด็จพระญาณสังวร (ศุข ใก่เถื่อน) ◆ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช (เจริญ สุวฑฺฒโน)
	4. บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ● พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ◆ ศรัทธา ● โอวาท 3

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ไม่ทำชั่ว <ul style="list-style-type: none"> - เบญจศีล ◆ ทำความดี <ul style="list-style-type: none"> - เบญจธรรม - หิริ-โอตตัมปะ - สังคหัตถ์ 4 - ฆราวาสธรรม 4 - กตัญญูกตเวทิต่อครู อาจารย์ และโรงเรียน - มงคล 38 <ul style="list-style-type: none"> * กตัญญู * สงเคราะห์ญาติพี่น้อง ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) ● พุทธศาสนสุภาษิต <ul style="list-style-type: none"> ● นิमित्तํ สาธูรูปานํ กตมญฺญ กตเวทิตา ความกตัญญูกตเวทิตะเป็นเครื่องหมาย ของคนดี ● พรหมาติ มาตาปิโตร มารดาบิดาเป็นพรหมของบุตร
	5. ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัวและในโรงเรียนตามหลักศาสนา	<ul style="list-style-type: none"> ● ตัวอย่างการทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัว และในโรงเรียน (ตามสาระในข้อ 4)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	6. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ● ฝึกสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา <ul style="list-style-type: none"> ◆ รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ ◆ ฝึกสมาธิเบื้องต้น ◆ ฝึกสติเบื้องต้นด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหวอย่างมีสติ ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	7. บอกชื่อศาสนา ศาสดา และความสำคัญของคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● ชื่อศาสนา ศาสดา และคัมภีร์ของศาสนาต่าง ๆ <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนา <ul style="list-style-type: none"> - ศาสดา : พระพุทธเจ้า - คัมภีร์ : พระไตรปิฎก ◆ ศาสนาอิสลาม <ul style="list-style-type: none"> - ศาสดา : มุฮัมมัด - คัมภีร์ : อัลกุรอาน ◆ คริสต์ศาสนา <ul style="list-style-type: none"> - ศาสดา : พระเยซู - คัมภีร์ : ไบเบิล ◆ ศาสนาฮินดู <ul style="list-style-type: none"> - ศาสดา : ไม่มีศาสดา - คัมภีร์ : พระเวท พราหมณะ อูปนิษัท อาร์ณยกะ

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> • การฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ <ul style="list-style-type: none"> ◆ การพนมมือ ◆ การไหว้ ◆ การกราบ ◆ การนั่ง ◆ การยืน การเดิน
	2. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> • การเข้าร่วมกิจกรรมและพิธีกรรม ที่เกี่ยวเนื่องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา <ul style="list-style-type: none"> ◆ ระเบียบพิธีการบูชาพระรัตนตรัย ◆ การทำบุญตักบาตร

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> • ข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในครอบครัว โรงเรียน สถานที่สาธารณะ เช่น โรงภาพยนตร์ โบราณสถาน ฯลฯ
	2. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทย	<ul style="list-style-type: none"> • กิริยามารยาทไทยเกี่ยวกับการแสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การพูด การทักทาย การแต่งกาย
	3. แสดงพฤติกรรมในการยอมรับความคิดเห็น ความเชื่อ และการปฏิบัติของบุคคลอื่นที่แตกต่างกันโดยปราศจากอคติ	<ul style="list-style-type: none"> • การยอมรับความแตกต่างของคนในสังคม ในเรื่องความคิดเห็น ความเชื่อ ความสามารถ และการปฏิบัติตนของบุคคลอื่นที่แตกต่างกัน เช่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> - บุคคลย่อมมีความคิดที่มีเหตุผล - การปฏิบัติตนตามพิธีกรรมตามความเชื่อของบุคคล - บุคคลย่อมมีความสามารถแตกต่างกัน - ไม่พูดหรือแสดงอาการดูถูกรังเกียจผู้อื่นในเรื่องของรูปร่างหน้าตา สีผิว ที่แตกต่างกัน
	4. เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น	<ul style="list-style-type: none"> • สิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น - สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย - สิทธิในทรัพย์สิน

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. อธิบายความสัมพันธ์ของตนเอง และสมาชิกในครอบครัวในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> • ความสัมพันธ์ของตนเอง และสมาชิกในครอบครัวกับชุมชน เช่น การช่วยเหลือ กิจกรรมของชุมชน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. ระบุผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียน และชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียน และชุมชน เช่น ผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. ระบุทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ทรัพยากรที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในครอบครัวและโรงเรียน เช่น ดินสอ และกระดาษที่ผลิตจากไม้ รวมทั้งเครื่องจักรและแรงงานการผลิต ผลของการใช้ทรัพยากรในการผลิตที่หลากหลายที่มีต่อราคา คุณค่าและประโยชน์ของสินค้า และบริการ รวมทั้งสิ่งแวดล้อม
	2. บอกที่มาของรายได้และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> การประกอบอาชีพของครอบครัว การแสวงหารายได้ที่สุจริตและเหมาะสม รายได้และรายจ่ายในภาพรวมของครอบครัว รายได้และรายจ่ายของตนเอง
	3. บันทึกรายรับรายจ่ายของตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> วิธีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเองอย่างง่าย ๆ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	4. สรุปผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม	<ul style="list-style-type: none"> • รายการของรายรับที่เป็นรายได้ที่เหมาะสม และไม่เหมาะสม • รายการของรายจ่ายที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม • ที่มาของรายได้ที่สุจริต • การใช้จ่ายที่เหมาะสม • ผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้ • การออมและผลดีของการออม • การนำเงินที่เหลือมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น การช่วยเหลือสาธารณกุศล

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. อธิบายการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> • ความหมายและความสำคัญของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> • ลักษณะของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยไม่ใช้เงิน รวมทั้งการแบ่งปันการช่วยเหลือ • ลักษณะการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยการใช้เงิน
	2. บอกความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย	<ul style="list-style-type: none"> • ความหมายและบทบาทของผู้ซื้อและผู้ขาย ผู้ผลิตและผู้บริโภคพอสังเขป • ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ • ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายทำให้สังคมสงบสุข และประเทศมั่นคง

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. ใช้คำระบุเวลาที่แสดงเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	<ul style="list-style-type: none"> คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เช่น วันนี้ เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ เดือนนี้ เดือนหน้า เดือนก่อน วันสำคัญที่ปรากฏในปฏิทินที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในอดีตและปัจจุบัน ใช้คำบอกช่วงเวลา อดีต ปัจจุบัน อนาคต แสดงเหตุการณ์ได้
	2. ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตของตนเองโดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> วิธีการสืบค้นเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้วที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว โดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาพถ่าย สื่อบันทึก ทะเบียนบ้าน ใช้คำที่บอกช่วงเวลาแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตตนเอง เช่น เดือนที่แล้วเกิดอะไรขึ้นกับตัวเราหรือครอบครัว ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชนของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> วิธีการสืบค้นข้อมูลอย่างง่าย ๆ เช่น การสอบถามพ่อแม่ ผู้รู้ในชุมชน วิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การแต่งกาย การสื่อสาร

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<p>ประเพณีใน ชุมชนจากอดีตถึงปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> • สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน
	2. อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> • การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของคนในชุมชนทางด้านต่าง ๆ • ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. ระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ	<ul style="list-style-type: none"> • บุคคลในท้องถิ่นที่ทำคุณประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรม และความมั่นคงของท้องถิ่น และประเทศชาติในอดีตที่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง • ผลงานของบุคคลในท้องถิ่นที่น่าภาคภูมิใจ
	2. ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้	<ul style="list-style-type: none"> • ตัวอย่างของวัฒนธรรมประเพณีไทย เช่น การทำความเคารพ อาหารไทย ภาษาไทย ประเพณีสงกรานต์ ฯลฯ • คุณค่าของวัฒนธรรม และประเพณีไทยที่มีต่อสังคมไทย • ภูมิปัญญาของคนไทยในท้องถิ่นของนักเรียน

ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง และการรู้เรื่องภูมิศาสตร์ (geo – literacy)

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	มโนทัศน์สำคัญ	คำถามสำคัญ	geo – literacy		
					ความสามารถ	กระบวนการ	ทักษะ
ป.2	1. ระบุสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งปรากฏระหว่างบ้านกับโรงเรียน	<ul style="list-style-type: none"> สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างบ้านกับโรงเรียน 	สิ่งแวดล้อมระหว่างบ้านกับโรงเรียน ประกอบด้วยสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น	สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งปรากฏระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีอะไรบ้าง	ความเข้าใจระบบธรรมชาติและมนุษย์	-	1. การสังเกต 2. การแปลความข้อมูลทางภูมิศาสตร์
	2. ระบุตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆที่ปรากฏในลูกโลก แผนที่ และรูปถ่าย	<ul style="list-style-type: none"> ตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในลูกโลก แผนที่ แผนที่ และรูปถ่าย เช่น ภูเขาที่ราบ แม่น้ำ ต้นไม้ 	ลูกโลก แผนที่ และรูปถ่ายสามารถใช้แสดงตำแหน่งลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆ	ลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในลูกโลก แผนที่ แผนที่ และรูปถ่าย อยู่ในตำแหน่งใด และมีลักษณะอย่างไร	-	-	1. การแปลความข้อมูลทางภูมิศาสตร์ 2. การใช้เทคนิคและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์
	3. สังเกตและแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง	<ul style="list-style-type: none"> ความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และ 	ความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และ	ความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และ	1. ความเข้าใจระบบ	-	1. การสังเกต 2. การแปลความ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	มโนทัศน์สำคัญ	คำถามสำคัญ	geo - literacy		
					ความสามารถ	กระบวนการ	ทักษะ
	โลก ดวงอาทิตย์และ ดวงจันทร์ ที่ทำให้ เกิดปรากฏการณ์	ดวงจันทร์ ที่ทำให้เกิด ปรากฏการณ์ เช่น ข้างขึ้น ข้างแรม ฤดูกาลต่างๆ	ดวงจันทร์ ที่ทำให้ เกิดปรากฏการณ์ทาง ธรรมชาติที่มีอิทธิพล ต่อการดำรงชีวิต	ดวงจันทร์ทำให้เกิด ปรากฏการณ์ใดบ้าง	ธรรมชาติและ มนุษย์ 2. การให้เหตุผล ทางภูมิศาสตร์		ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ 3. การใช้เทคนิคและ เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	มโนทัศน์สำคัญ	คำถามสำคัญ	geo - literacy		
					ความสามารถ	กระบวนการ	ทักษะ
ป.2	1. อธิบายความสำคัญของ สิ่งแวดล้อมทาง	<ul style="list-style-type: none"> ความสำคัญของ สิ่งแวดล้อมทาง 	สิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติและที่	สิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติและที่มนุษย์	1. ความเข้าใจ ระบบธรรมชาติ	-	1. การสังเกต 2. การแปลความ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	มโนทัศน์สำคัญ	คำถามสำคัญ	geo – literacy		
					ความสามารถ	กระบวนการ	ทักษะ
	ธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	ธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นในการดำเนินชีวิต	มนุษย์สร้างขึ้นมีผลต่อการดำเนินชีวิต	สร้างขึ้นมีผลต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร	และมนุษย์ 2. การให้เหตุผลทางภูมิศาสตร์		ข้อมูลทางภูมิศาสตร์
	2. จำแนกและใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดไป ที่ใช้แล้วหมดไป และสร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้อย่างคุ้มค่า	<ul style="list-style-type: none"> ● ประเภททรัพยากรธรรมชาติ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ใช้แล้วไม่หมดไป เช่น อากาศ แสงอาทิตย์ ◆ ใช้แล้วหมดไป เช่น แร่ ถ่านหิน น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ◆ สร้างขึ้นใหม่ทดแทนได้ เช่น น้ำ ดิน ป่าไม้ สัตว์ป่า ● การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า 	มนุษย์ต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า เนื่องจากมีอยู่อย่างจำกัด	<ul style="list-style-type: none"> ● ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดไป ที่ใช้แล้วหมดไป และสร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้แตกต่างกันอย่างไร ● การใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้คุ้มค่ามีลักษณะอย่างไร 	1. ความเข้าใจระบบธรรมชาติและมนุษย์ 2. การให้เหตุผลทางภูมิศาสตร์	-	1. การสังเกต 2. การแปลความข้อมูลทางภูมิศาสตร์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	มโนทัศน์สำคัญ	คำถามสำคัญ	geo – literacy		
					ความสามารถ	กระบวนการ	ทักษะ
	3. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์	<ul style="list-style-type: none"> ความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ 	ฤดูกาลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์	ฤดูกาลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> ความเข้าใจระบบธรรมชาติและมนุษย์ การให้เหตุผลทางภูมิศาสตร์ 	-	<ol style="list-style-type: none"> การสังเกต การแปลความข้อมูลทางภูมิศาสตร์
	4. มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	<ul style="list-style-type: none"> ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อโรงเรียน การรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน 	การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นหน้าที่ของทุกคน	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> ความเข้าใจระบบธรรมชาติและมนุษย์ การให้เหตุผลทางภูมิศาสตร์ การตัดสินใจอย่างเป็นระบบ 	-	<ol style="list-style-type: none"> การสังเกต การแปลความข้อมูลทางภูมิศาสตร์

รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 เวลา 80 ชั่วโมง/ปี

ศึกษา ความหมาย ความสำคัญของพระพุทธศาสนา ศาสดา คัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ เคารพในพระรัตนตรัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา มรรยาทของชาวพุทธ ศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนา ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว และในโรงเรียนตามหลักศาสนา รวมทั้งเห็นคุณค่าของการสวดมนต์แผ่เมตตา พัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน มารยาทไทย ยอมรับความคิด ความเชื่อ การปฏิบัติของผู้อื่นที่แตกต่างโดยปราศจากอคติ เคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ศึกษาความสัมพันธ์ของตนเองละสมาชิกในครอบครัวในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน บทบาท อำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียนและชุมชน ทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่มาของรายได้และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย บันทึกรายรับรายจ่ายของตนเอง รวมทั้งสรุปผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม ระบุสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆ สังเกตและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ อธิบายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน พร้อมทั้งจำแนกและใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดไป ที่ใช้แล้วหมดไปและสร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้อย่างคุ้มค่า

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ และใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นและสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีความสามารถทางภูมิศาสตร์ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ ทักษะทางภูมิศาสตร์ ทักษะในศตวรรษที่ 21 คุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีหลักธรรมในการดำเนินชีวิต รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1	ป.2/1	ป.2/2	ป.2/3	ป.2/4	ป.2/5	ป.2/6	ป.2/7
ส 1.2	ป.2/1	ป.2/2					
ส 2.1	ป.2/1	ป.2/2	ป.2/3	ป.2/4			
ส 2.2	ป.2/1	ป.2/2					
ส 3.1	ป.2/1	ป.2/2	ป.2/3	ป.2/4			
ส 3.2	ป.2/1	ป.2/2					
ส 5.1	ป.2/1	ป.2/2	ป.2/3				
ส 5.2	ป.2/1	ป.2/2	ป.2/3	ป.2/4			
รวม	28	ตัวชี้วัด					

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ บทที่	มาตรฐานการ เรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	ศาสนาของเรา บทที่ 1 เรียนรู้ ศาสนา	ส 1.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/7	ศาสนาทุกศาสนาล้วนแต่มีความสำคัญ และเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้ กระทำความดี ซึ่งศาสนิกชนทุกคนพึง ศึกษาประวัติศาสดาของศาสนาที่ตน นับถือและนำมาแบบอย่างที่ดีไปเป็นแนว ปฏิบัติตน	3	
2	ศาสนาของเรา บทที่ 2 หลักธรรมนำ ความสุข	ส 1.1 ป.2/4	การเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตาม หลักธรรมโอวาท 3 ด้วยการไม่ทำชั่ว ทำความดี ทำจิตใจให้ผ่องใสบริสุทธิ์ ยอมทำให้ผู้ปฏิบัติดำเนินชีวิตไปในทาง ที่ถูกต้อง	8	
3	ศาสนาของเรา บทที่ 3 เราทำความดี	ส 1.1 ป.2/3 ป.2/5	การปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอน ของศาสนาที่ตนนับถือ และการศึกษา การทำความดีของบุคคลจากตัวอย่าง ต่างๆ รวมทั้งเห็นคุณค่าของการทำ ความดีเหล่านั้น ช่วยให้พัฒนาตนเพื่อ การอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขในสังคม	4	
4	ศาสนาของเรา บทที่ 4 ชาวพุทธที่ดี	ส 1.1 ป.2/6 ส 1.2 ป.2/1 ป.2/2	ชาวพุทธที่ดีพึงปฏิบัติตนตามมรรยาท ชาวพุทธ ศาสนพิธี พิธีกรรม และวัน สำคัญทางศาสนาได้ถูกต้อง และสวด- มนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของ สมาธิ	5	
5	คนดีของชุมชน บทที่ 1 กฎของการ อยู่ร่วมกัน	ส 2.1 ป.2/1 ป.2/3 ป.2/4	ข้อตกลง กฎระเบียบ กฎหมาย เป็นสิ่ง ที่กำหนดขึ้นเป็นข้อปฏิบัติหรือ ข้อบังคับในการอยู่ร่วมกัน เพื่อให้คน จำนวนมากสามารถอยู่ร่วมกันได้โดย ไม่ขัดแย้งกัน โดยจะต้องยอมรับ ความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติของ บุคคลอื่นที่แตกต่างกันโดยปราศจาก	8	

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ บทที่	มาตรฐานการ เรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			อคติ ตลอดทั้งต้องเคารพในสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น		
6	คดีของชุมชน บทที่ 2 เด็กดีมี มรรยาท	ส 2.1 ป.2/2	การปฏิบัติตนตามมรรยาทไทยเกี่ยวกับ ความเคารพ การยืน การเดิน การฟัง การทักทาย การพูด การแต่งกายอย่าง เหมาะสม ย่อมทำให้เป็นผู้ที่มีบุคลิก- ภาพที่ดี เป็นที่ยอมรับของสังคม	6	
7	คดีของชุมชน บทที่ 3 ชุมชนของ เรา	ส 2.2 ป.2/1 ป.2/2	สมาชิกทุกคนในชุมชนมีความสัมพันธ์ ที่ดีต่อกัน มีการช่วยเหลือในกิจกรรม ของชุมชน การดำเนินงานในโรงเรียน และชุมชนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ	6	
8	เศรษฐศาสตร์น่ารู้ บทที่ 1 สินค้าและ บริการกับการใช้จ่าย อย่างเหมาะสม	ส 3.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/4	สินค้าและบริการล้วนมาจากทรัพยากร จึงควรใช้ให้เกิดประโยชน์ที่คุ้มค่ามาก ที่สุด การรู้ที่มาของรายได้และรู้จัก บันทึกรายรับและรายจ่ายของ ครอบครัว ทำให้วางแผนการใช้จ่ายได้ อย่างเหมาะสมกับรายได้ รวมทั้ง สามารถเก็บออมเงินเพื่อใช้จ่ายในยาม จำเป็น	14	
9	เศรษฐศาสตร์น่ารู้ บทที่ 2 การ แลกเปลี่ยนสินค้า และบริการ	ส 3.2 ป.2/1 ป.2/2	การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ สามารถทำได้ทั้งใช้เงินเป็นสื่อกลาง และไม่ใช้เงิน ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายต่างก็มี บทบาทสำคัญ และมีความสัมพันธ์กัน	6	
10	รอบรู้ภูมิศาสตร์ บทที่ 1 สิ่งแวดล้อม รอบตัว	ส 5.1 ป.2/1 ส 5.2 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/4	สิ่งแวดล้อมระหว่างบ้านกับโรงเรียน ประกอบด้วย สิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้าง ขึ้น สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นมีผลต่อ การดำเนินชีวิตของมนุษย์	8	

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/ บทที่	มาตรฐานการ เรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			มนุษย์ต้องการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า เนื่องจากมีอยู่อย่างจำกัด การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นหน้าที่ของทุกคน		
11	รอบรู้ภูมิศาสตร์ บทที่ 2 เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์	ส 5.1 ป.2/2	ลูกโลก แผนที่ และรูปถ่ายสามารถใช้แสดงตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆ ได้	6	
12	รอบรู้ภูมิศาสตร์ บทที่ 3 ความสัมพันธ์ ระหว่างโลก ดวง อาทิตย์ และ ดวงจันทร์	ส 5.1 ป.2/3 ส 5.2 ป.2/3	โลก ดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์มีความสัมพันธ์กันทำให้เกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติต่างๆ เช่น กลางวัน-กลางคืน ข้างขึ้น-ข้างแรม น้ำขึ้น-น้ำลง ฤดูกาล เป็นต้น ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวล้วนมีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์	6	

หมายเหตุ : หากสถานศึกษาใดเลือกใช้หนังสือเรียน วิชาพระพุทธศาสนา (สาระที่ 1) ฉบับแยกเล่ม ให้ผู้สอนลดจำนวนชั่วโมงของวิชาสังคมศึกษาฯ ลงเหลือ 60 ชั่วโมง ทั้งนี้ ผู้สอนสามารถปรับชั่วโมงการเรียนได้ตามความเหมาะสม

Pedagogy

รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model)

ด้วยจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาวิธีคิด ทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ และมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ผู้จัดทำจึงได้เลือกใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model) ซึ่งเป็นขั้นตอนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการคิดและการลงมือทำ เป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21

นอกจากใช้รูปแบบการสอนแบบ 5Es เป็นวิธีการหลักแล้ว ยังมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนอื่น ๆ เช่น การแก้ปัญหา การรู้เรื่องภูมิศาสตร์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

วิธีการสอน (Teaching Method)

ผู้จัดทำเลือกใช้วิธีสอนที่หลากหลาย เช่น การทดลอง การสาธิต การอภิปรายกลุ่มย่อย เป็นต้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รูปแบบการสอนต่าง ๆ ที่เลือกนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ และพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้จากประสบการณ์การคิดและการลงมือทำด้วยตนเอง อันจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และเกิดทักษะที่จำเป็นต่อการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

เทคนิคการสอน (Teaching Technique)

ผู้จัดทำเลือกใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับเรื่องที่เรียน เพื่อส่งเสริมวิธีสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การใช้คำถาม การเล่นเกม เพื่อนช่วยเพื่อน เป็นต้น ซึ่งเทคนิคการสอนต่างๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยความสุขในขณะที่เรียนและสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย

ทักษะการเรียนรู้ที่ได้

- ทักษะการแก้ปัญหา
- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะการคิดสร้างสรรค์
- ทักษะการทำงานร่วมกัน
- ทักษะการสื่อสาร
- ทักษะทางภูมิศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรียนรู้ศาสนา	1. เรียนรู้ศาสนา : พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง	- ทักษะการสำรวจค้นหา	1
	2. เรียนรู้ศาสนา : ศาสนาในประเทศไทย (พระพุทธศาสนา)	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย	1. ทักษะการสรุปย่อ 2. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	3. เรียนรู้ศาสนา : ศาสนาอื่นๆ	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคร่วมกันคิด	- ทักษะการทำให้กระจ่าง	1
	4. หลักธรรมนำความสุข : การไม่ทำความชั่ว	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก	1. ทักษะการตีความ 2. ทักษะการแปลความ	1
	5. หลักธรรมนำความสุข : การทำความดี	- วิธีสอนแบบธรรมสภาัจฉา	1. ทักษะการตีความ 2. ทักษะการแปลความ	2
	6. หลักธรรมนำความสุข : กตัญญูและมงคล 38	- วิธีสอนแบบธรรมสภาัจฉา	1. ทักษะการตีความ 2. ทักษะการแปลความ	2
	7. หลักธรรมนำความสุข : การทำจิตใจให้ผ่องใสบริสุทธิ์	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	1. ทักษะการตีความ 2. ทักษะการแปลความ	1
	8. หลักธรรมนำความสุข : ศรัทธาในพระ	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ	1. ทักษะการให้คำจำกัดความ	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	รัตนตรัย	ร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย	2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	
	9. หลักธรรมนำความสุข : พุทธศาสนสุภาษิต	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model)	1. ทักษะการตีความ 2. ทักษะการแปลความ	1
	10. เราทำความดี : แบบอย่างของการทำความดี (ประวัติพุทธสาวก)	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย	- ทักษะการหาแบบแผน	1
	11. เราทำความดี : แบบอย่างของการทำความดี (ชาดก)	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง	- ทักษะการหาแบบแผน	1
	12. เราทำความดี : แบบอย่างของการทำความดี (ชาวพุทธตัวอย่าง)	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน	- ทักษะการหาแบบแผน	1
	13. เราทำความดี : การทำความดีของตนเองบุคคลในครอบครัวและบุคคลในโรงเรียน	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model)	1. ทักษะการหาความเชื่อพื้นฐาน 2. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้	1
	14. ชาวพุทธที่ดี : การฝึกปฏิบัติตามมรรยาทชาวพุทธ	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	2
	15. ชาวพุทธที่ดี : การปฏิบัติในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	2
	16. ชาวพุทธที่ดี : การฝึกสติและสมาธิ	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 คนดีของชุมชน	1. กฎของการอยู่ร่วมกัน : ข้อตกลงของครอบครัว	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง	- ทักษะการสำรวจ - ทักษะการวิเคราะห์ - ทักษะการให้เหตุผล	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
			<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการรวบรวมข้อมูล - ทักษะการสรุปความ 	
	2. กฎของการอยู่ร่วมกัน : กฎระเบียบในโรงเรียน	- วิธีสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการสำรวจ - ทักษะการวิเคราะห์ - ทักษะการรวบรวมข้อมูล - ทักษะการสรุปความ 	2
	3. กฎของการอยู่ร่วมกัน : กฎระเบียบในการใช้สถานที่สาธารณะ	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการสำรวจ - ทักษะการให้เหตุผล - ทักษะการรวบรวมข้อมูล - ทักษะการสรุปความ 	1
	4. กฎของการอยู่ร่วมกัน : หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคโต๊ะกลม	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการสำรวจ - ทักษะการให้เหตุผล - ทักษะการรวบรวมข้อมูล - ทักษะการสรุปความ 	1
	5. กฎของการอยู่ร่วมกัน : สิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น	- วิธีสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการพิสูจน์ความจริง 2. ทักษะการสรุปความ 	2
	6. กฎของการอยู่ร่วมกัน : การยอมรับความแตกต่างของคนในสังคม	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 3. ทักษะการให้เหตุผล 	1
	7. เด็กดีมีมรรยาท : การแสดงความเคารพ	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการสังเกต 	2

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
		: กระบวนการปฏิบัติ		
	8. เด็กดีมีมรรยาท : การยืน การเดิน การนั่ง การทักทาย และการพูด	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	- ทักษะการสังเกต	2
	9. เด็กดีมีมรรยาท : การแต่งกาย	- วิธีสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการ เผชิญสถานการณ์	- ทักษะการสังเกต	2
	10. ชุมชนของเรา : ชุมชนและการมีส่วนร่วม	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการหารแบบแผน	2
	11. ชุมชนของเรา : การมีส่วนร่วมในชุมชน ของฉันทัน	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการหารแบบแผน	2
	12. ชุมชนของเรา : ผู้มีบทบาท อำนาจในการ ตัดสินใจในโรงเรียน	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย	- ทักษะการให้คำจำกัดความ	1
	13. ชุมชนของเรา : ผู้มีบทบาท อำนาจในการ ตัดสินใจในชุมชน	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ : เทคนิคช่วยกันเรียน	- ทักษะการให้คำจำกัดความ	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เศรษฐศาสตร์น่ารู้	1. สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่าง เหมาะสม : ทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้า และบริการ ในชีวิตประจำวัน	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model)	- ทักษะการสำรวจค้นหา	2

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	2. สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม : ผลของการใช้ทรัพยากรในการผลิตที่หลากหลาย	- วิธีสอนแบบโมเดลซิปปา (CIPPA Model)	- ทักษะการสำรวจค้นหา	2
	3. สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม : การประกอบอาชีพที่สุจริตของครอบครัว	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการรวบรวมข้อมูล	2
	4. สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม : รายรับและรายจ่ายของครอบครัวและตนเอง	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการรวบรวมข้อมูล	2
	5. สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม : การใช้จ่ายที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมและผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสม	- วิธีสอนแบบโมเดลซิปปา (CIPPA Model)	- ทักษะการเชื่อมโยง	2
	6. สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม : การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเอง	- วิธีสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์	- ทักษะการวิเคราะห์	2
	7. สินค้าและบริการกับการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม : การออมเงิน	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model)	- ทักษะการเชื่อมโยง	2
	8. การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ : การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยไม่ใช้	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	- ทักษะการรวบรวมข้อมูล	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	เงินเป็นสื่อกลาง			
	9. การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ : การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยใช้เงินเป็นสื่อกลาง	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model)	- ทักษะการรวบรวมข้อมูล	2
	10. การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ : ผู้ซื้อกับผู้ขาย	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการเรียนความรู้ความเข้าใจ	- ทักษะการรวบรวมข้อมูล	1
	11. การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ : ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย	- วิธีสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ	1. ทักษะการจัดกลุ่ม 2. ทักษะการเชื่อมโยง	2

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดการ กิจกรรมการเรียนรู้	การรู้เรื่องภูมิศาสตร์ (Geo - Literacy)			เวลา (ชั่วโมง)
			ความสามารถ	กระบวนการ	ทักษะ	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 รอบรู้ภูมิศาสตร์	1. สิ่งแวดล้อมรอบตัว : สิ่งแวดล้อมซึ่งปรากฏ ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน	กระบวนการทาง ภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)	ความเข้าใจระบบ ธรรมชาติและมนุษย์	1. การตั้งคำถามเชิง ภูมิศาสตร์ 2. การรวบรวมข้อมูล 3. การจัดการข้อมูล	1. การสังเกต 2. การแปลความ ข้อมูลทางภูมิศาสตร์	2

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดการ กิจกรรมการเรียนรู้	การรู้เรื่องภูมิศาสตร์ (Geo - Literacy)			เวลา (ชั่วโมง)
			ความสามารถ	กระบวนการ	ทักษะ	
				4. การวิเคราะห์ข้อมูล 5. การสรุปเพื่อตอบ คำถาม		
	2. สิ่งแวดล้อมรอบตัว : ความสำคัญของ สิ่งแวดล้อมต่อการ ดำเนินชีวิต	- วิธีสอนแบบสืบ เสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model)	1. ความเข้าใจระบบ ธรรมชาติและมนุษย์ 2. การใช้เหตุผลทาง ภูมิศาสตร์	-	1. การสังเกต 2. การแปลความ ข้อมูลทางภูมิศาสตร์	2
	3. สิ่งแวดล้อมรอบตัว : ทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม	กระบวนการทาง ภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)	1. ความเข้าใจระบบ ธรรมชาติและมนุษย์ 2. การใช้เหตุผลทาง ภูมิศาสตร์	1. การตั้งคำถามเชิง ภูมิศาสตร์ 2. การรวบรวมข้อมูล 3. การจัดการข้อมูล 4. การวิเคราะห์ข้อมูล 5. การสรุปเพื่อตอบ คำถาม	1. การสังเกต 2. การแปลความ ข้อมูลทางภูมิศาสตร์	2
	4. สิ่งแวดล้อมรอบตัว : การมีส่วนร่วมจัดการ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	- วิธีสอนแบบสืบ เสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model)	1. ความเข้าใจระบบ 2. การใช้เหตุผลทาง 3. การตัดสินใจอย่าง เป็นระบบ	-	1. การสังเกต 2. การแปลความข้อมูล ทางภูมิศาสตร์	2
	5. เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	กระบวนการทาง	1. ความเข้าใจระบบ	1. การตั้งคำถามเชิง	1. การสังเกต	3

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดการ กิจกรรมการเรียนรู้	การรู้เรื่องภูมิศาสตร์ (Geo - Literacy)			เวลา (ชั่วโมง)
			ความสามารถ	กระบวนการ	ทักษะ	
	: แผนผัง	ภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)	1. ธรรมชาติและมนุษย์ 2. การใช้เหตุผลทาง ภูมิศาสตร์	1. ภูมิศาสตร์ 2. การรวบรวมข้อมูล 3. การจัดการข้อมูล 4. การวิเคราะห์ข้อมูล 5. การสรุปเพื่อตอบ คำถาม	2. การแปลความข้อมูล ทางภูมิศาสตร์ 3. การใช้เทคนิคและ เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์	
	6. เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ : ลูกโลก แผนที่ และรูปถ่าย	กระบวนการทาง ภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)	1. ความเข้าใจระบบ ธรรมชาติและมนุษย์ 2. การใช้เหตุผลทาง ภูมิศาสตร์	1. การตั้งคำถามเชิง ภูมิศาสตร์ 2. การรวบรวมข้อมูล 3. การจัดการข้อมูล 4. การวิเคราะห์ข้อมูล 5. การสรุปเพื่อตอบ คำถาม	1. การสังเกต 2. การแปลความข้อมูล ทางภูมิศาสตร์ 3. การใช้เทคนิคและ เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์	3
	7. ความสัมพันธ์ระหว่าง โลก ดวงอาทิตย์ และ ดวงจันทร์ : ความสัมพันธ์ระหว่าง โลก ดวงอาทิตย์ และ ดวงจันทร์ กับ ปรากฏการณ์ทาง	- วิธีสอนแบบสืบ เสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model)	1. ความเข้าใจระบบ ธรรมชาติและมนุษย์ 2. การใช้เหตุผลทาง ภูมิศาสตร์	-	1. การสังเกต 2. การแปลความข้อมูล ทางภูมิศาสตร์ 3. การใช้เทคนิคและ เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์	3

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดการ กิจกรรมการเรียนรู้	การรู้เรื่องภูมิศาสตร์ (Geo - Literacy)			เวลา (ชั่วโมง)
			ความสามารถ	กระบวนการ	ทักษะ	
	ธรรมชาติ					
	8. ความสัมพันธ์ระหว่าง โลก ดวงอาทิตย์ และ ดวงจันทร์ : ความสัมพันธ์ระหว่าง ฤดูกาลกับการดำเนิน ชีวิตของมนุษย์	- วิธีสอนแบบสืบ เสาะหาความรู้ (5Es Instructional Model)	1. ความเข้าใจระบบ ธรรมชาติและมนุษย์ 2. การใช้เหตุผลทาง ภูมิศาสตร์	-	1. การสังเกต 2. การแปลความข้อมูล ทางภูมิศาสตร์	3

องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ / แผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ อิงมาตรฐาน

หน่วยการเรียนรู้ที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้

ชั้น

เวลาเรียน ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

.....

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

.....

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

.....

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ถ้ามี)

.....

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

.....

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

(ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้...)

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

7.3 การประเมินหลังเรียน

(ทำแบบทดสอบหลังเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้...)

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

8. กิจกรรมการเรียนรู้

.....

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

.....

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

หน่วยการเรียนรู้ที่

ชั้น

เรื่อง

เวลาเรียน ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

.....

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

.....

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

.....

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ถ้ามี)

.....

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

6. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนและขั้นตอนการจัดกิจกรรม

คำถามกระตุ้นความคิด

7. การวัดและการประเมินผล

.....

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

.....

องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ ภูมิศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่.....

เวลาเรียน ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

.....

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

.....

2.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ถ้ามี)

.....

3. มโนทัศน์สำคัญ

.....

4. คำถามหลัก

.....

5. การรู้เรื่องภูมิศาสตร์ (Geo – Literacy)

ความสามารถทางภูมิศาสตร์	กระบวนการทางภูมิศาสตร์	ทักษะทางภูมิศาสตร์

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์

7. ชิ้นงาน / ภาระงาน (รวบยอด)

.....

8. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน

9. กิจกรรมการเรียนรู้

.....

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

.....

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ภูมิศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่.....

เวลาเรียน ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

.....

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

.....

3. สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้แกนกลาง	สารการเรียนรู้ท้องถิ่น	สารการเรียนรู้จากสื่อ

4. มโนทัศน์สำคัญ

.....

5. คำถามหลัก

.....

6. การรู้เรื่องภูมิศาสตร์ (Geo – Literacy)

ความสามารถทางภูมิศาสตร์	กระบวนการทางภูมิศาสตร์	ทักษะทางภูมิศาสตร์

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์

8. กิจกรรมการเรียนรู้

.....

9. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

.....

สาระ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้
หน่วยย่อยที่ 1 (บทที่ 1) ศาสนาของเรา

เวลา 3 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 1.1** รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- ส 1.1 ป.3/1 อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย
- ส 1.1 ป.3/2 สรุปพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ความสัมพันธ์ของพระพุทธศาสนากับการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การสวดมนต์ การทำบุญใส่บาตร การแสดงความเคารพ การใช้ภาษา
- พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมไทย อันเกิดจากความศรัทธา เช่น วัด ภาพวาด พระพุทธรูป วรรณคดี สถาปัตยกรรม
- พุทธประวัติ (ทบทวน)
 - การบำเพ็ญเพียร
 - การผจญมาร
 - การตรัสรู้
 - ปฐมเทศนา
 - ปรินิพพาน

2.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

3. มโนทัศน์สำคัญ (Key Concept)

พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรมอันเกิดจากความศรัทธา การศึกษาพุทธประวัติ ย่อม ทำให้ได้คุณธรรมอันเป็นแบบอย่างไปประยุกต์ปฏิบัติ

4. คำถามหลัก (Big Question)

-

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1. ความสามารถในการคิด 1) ทักษะการเชื่อมโยง 2) ทักษะการวิเคราะห์ 3) ทักษะการสรุปลงความเห็น 4) ทักษะการนำความรู้ไปใช้ 5) ทักษะการสังเกต 2. ความสามารถในการสื่อสาร 3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	1. มีวินัย รับผิดชอบ 2. ใฝ่เรียนรู้ 3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แผ่นภาพ เรื่องศาสนาของเรา

7. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน (รวบยอด) - แผ่นภาพ เรื่อง ศาสนา ของเรา	- ตรวจสอบผลงาน แผ่นภาพ เรื่อง ศาสนาของเรา	- แบบประเมิน ชิ้นงาน/ ภาระงาน	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
7.2 การประเมินก่อนเรียน ทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนานำรู้ หน่วยย่อยที่ 1 (บทที่ 1) ศาสนาของเรา	- ตรวจสอบแบบทดสอบ ก่อนเรียน	- แบบทดสอบ ก่อนเรียน	- ประเมินตาม สภาพจริง

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.3 การประเมินระหว่าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1) อธิบายความสำคัญของ พระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือใน ฐานะที่เป็นรากฐาน สำคัญของวัฒนธรรม ไทย	- ตรวจสอบแบบฝึกปฏิบัติ ทักษะรวบยอดฯ	- แบบฝึกปฏิบัติทักษะ รวบยอดฯ	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) สรุปพุทธประวัติตั้งแต่ การบำเพ็ญเพียรจนถึง ปรินิพพานหรือประวัติ ของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	- ตรวจสอบใบงานที่ 1.2.1 - ตรวจสอบแบบฝึกปฏิบัติ ทักษะรวบยอดฯ - ตรวจสอบแบบวัดและ บันทึกผลฯ	- ใบงานที่ 1.2.1 - แบบฝึกปฏิบัติทักษะ รวบยอดฯ - แบบวัดและ บันทึกผล ฯ	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
3) การนำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอ ผลงาน	- ผลงานที่นำเสนอ	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4) พฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรม การทำงาน รายบุคคล	- แบบสังเกต พฤติกรรมการ ทำงานรายบุคคล	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
5) พฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกต พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
6) คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	- สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการ ทำงาน	- แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
7.4 การประเมินหลังเรียน ทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ : ศาสนา ของเรา	- ตรวจสอบแบบทดสอบ หลังเรียน	- แบบทดสอบ หลังเรียน	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ➔ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ หน่วยย่อยที่ 1 (บทที่ 1) ศาสนาของเรา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 : ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

วิธีการสอนแบบกระบวนการสร้างความตระหนัก

เวลา 1 ชั่วโมง

ขั้นนำ

ขั้นที่ 1 สังเกต

1. ครูให้นักเรียนสังเกตภาพเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนาและภาพผลงานทางวัฒนธรรมไทย
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของภาพดังกล่าว

ขั้นสอน

ขั้นที่ 2 ขั้นวิเคราะห์วิจารณ์

1. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่องความสำคัญของพระพุทธศาสนา
2. นักเรียนตอบคำถามคิดวิเคราะห์จากภาพ
3. นักเรียนยกตัวอย่างผลงานการสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยที่ได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนา
4. นักเรียนทำแบบฝึกปฏิบัติทักษะรวบยอด สังคมศึกษาฯ ป.3

ขั้นสรุป

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของพระพุทธศาสนา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 : พุทธประวัติ

วิธีการสอนรูปแบบการสืบเสาะหาความรู้ 5Es (5Es Instructional Model)

เวลา 3 ชั่วโมง

ขั้นนำ

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

- นักเรียนดูภาพพุทธประวัติ แล้วเรียงลำดับเหตุการณ์พุทธประวัติให้ถูกต้องเพื่อเป็นการทบทวน
- ครูอธิบายเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่เกี่ยวกับการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า

ขั้นสอน

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

- ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยให้แต่ละกลุ่มวางแผนและแบ่งหน้าที่ในการสืบค้นข้อมูลเรื่องพุทธประวัติตามประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม
- ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้น

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำบัตรคำมาจำแนกแล้วเรียงลำดับภาพตามเหตุการณ์ในพุทธประวัติ
- ครูตรวจสอบความถูกต้องของการทำกิจกรรม
- นักเรียนทำใบงานที่ 1.2.1 เรื่อง พุทธประวัติ แล้วครูตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

- นักเรียนตอบคำถามเพื่อตรวจสอบความรู้
- นักเรียนทำแบบฝึกปฏิบัติทักษะรวบยอด สังคมศึกษาฯ ป.3

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน
- นักเรียนทำแบบวัดและบันทึกผลฯ สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนานำรู้ บทที่ 1 ศาสนาของเรา
- นักเรียนทำชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) แผ่นภาพ เรื่อง พุทธประวัติ
- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนานำรู้ หน่วยย่อยที่ 1 (บทที่ 1) ศาสนาของเรา

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนวิชา สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ บทที่ 1 ศาสนาของเรา
- 2) แบบฝึกปฏิบัติทักษะรวบยอด สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ บทที่ 1 ศาสนาของเรา
- 3) แบบวัดและบันทึกผลฯ สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ บทที่ 1 ศาสนาของเรา
- 4) ใบงานที่ 1.2.1 เรื่อง พุทธประวัติ
- 5) ภาพการดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนา เช่น ภาพการสวดมนต์ ภาพการตักบาตร ภาพเวียนเทียน ภาพการกราบ ภาพการไหว้
- 6) ภาพผลงานทางวัฒนธรรมอันเกิดจากความศรัทธา เช่น โบสถ์ วิหาร พระพุทธรูป จิตรกรรมฝาผนัง
- 7) ภาพเหตุการณ์พุทธประวัติ เช่น ภาพการบำเพ็ญเพียร ตรัสรู้ ปฐมเทศนา ปรีนิพพาน
- 8) PowerPoint สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินแผนภาพ เรื่อง ศาสนาของเรา

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การอธิบาย ความสำคัญของ ศาสนาในฐานะที่เป็น รากฐานสำคัญของ วัฒนธรรมไทย	อธิบายความสำคัญของ ศาสนาในฐานะที่เป็น รากฐานสำคัญของ วัฒนธรรมไทยได้ถูกต้อง สมบูรณ์ ครบทุกประเด็น	อธิบายความสำคัญของ ศาสนาในฐานะที่เป็น รากฐานสำคัญของ วัฒนธรรมไทยได้ถูกต้อง สมบูรณ์	อธิบายความสำคัญของ ศาสนาในฐานะที่เป็น รากฐานสำคัญของ วัฒนธรรมไทยได้บาง ประเด็น
2. การสรุปพุทธประวัติ ตั้งแต่การบำเพ็ญ เพียรจนถึงปรินิพพาน	สรุปพุทธประวัติตั้งแต่ การบำเพ็ญเพียรจนถึง ปรินิพพานได้ใจความ ถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุมทุกเหตุการณ์	สรุปพุทธประวัติตั้งแต่ การบำเพ็ญเพียรจนถึง ปรินิพพานได้ใจความ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	สรุปพุทธประวัติตั้งแต่ การบำเพ็ญเพียรจนถึง ปรินิพพานได้ใจความ ถูกต้องบางเหตุการณ์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ หน่วยย่อยที่ 1 (บทที่ 1) ศาสนาของเรา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ภาพใดไม่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลัก
พระพุทธศาสนา

2. ภาพใดเกิดจากการสร้างสรรค์ผลงานทาง
วัฒนธรรมอันเกิดจากพระพุทธศาสนา

3. บุคคลใดดำเนินชีวิตอย่างมีความสัมพันธ์กับพระพุทธศาสนา
 1. นิดชอบเดินชมภาพจิตรกรรมฝาผนังในโบสถ์
 2. น้อยสวดมนต์และแผ่เมตตาทำก่อนนอนทุกคืน
 3. คุณแม่ของนิดบริจาคเงินสร้างอนุสาวรีย์วีรชน
 4. คุณแม่ของน้อยอ่านวรรณกรรมเกี่ยวกับธรรมชาติของชีวิตมนุษย์
4. พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ด้วยวิธีใด
 1. นั่งสมาธิทำจิตใจให้สงบ
 2. กลั่นลมหายใจเข้าออก
 3. กัดพืดให้แน่น
 4. อดอาหาร
5. ญาณมารที่มาหลอกล่อพระพุทธเจ้าขณะบำเพ็ญเพียรหมายถึงอะไร
 1. สติ
 2. ทุกข์
 3. กิเลส
 4. สมาธิ
6. พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมในข้อใด
 1. โอวาท 3
 2. อริยสัจ 4
 3. ไตรสิกขา
 4. เบญจศีล
7. ใครเป็นบุคคลกลุ่มแรกที่ได้ฟังปฐมเทศนาของพระพุทธเจ้า
 1. พระนางสิริมหามายา
 2. พระเจ้าสุทโธทนะ
 3. พระนางยโสธรา
 4. ปัญจวัคคีย์

8. จากคำตอบข้อ 7. เพราะเหตุใดพระพุทธเจ้าจึงเลือกเป็นบุคคลกลุ่มแรกในการแสดงธรรม
 1. มีกิเลสเบาบาง
 2. มีบริวารจำนวนมาก
 3. เคยเป็นผู้ดูแลพระองค์
 4. เคยเป็นพระอาจารย์ของพระองค์
9. เพราะเหตุใดพระพุทธเจ้าจึงปลงมาสู่สังขารก่อนเสด็จดับขันธปรินิพพาน
 1. เพื่อให้เห็นหลักความจริงอันหลีกเลี่ยงไม่ได้
 2. เพื่อให้ประชาชนเข้าใจหลักธรรมอันแท้จริง
 3. เพื่อให้พระสงฆ์เทศนาสอนประชาชน
 4. เพื่อให้พระพุทธศาสนาสืบทอดต่อไป

10.

ภาพนี้แสดงถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาอย่างไร

1. พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต
2. พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมไทย
3. พระพุทธรูปเป็นศาสนวัตถุในวัดเท่านั้น
4. พระพุทธรูปเป็นที่เคารพของทุกคน

เฉลย

1. 4 2. 1 3. 2 4. 1 5. 3 6. 2 7. 4 8. 1 9. 1 10. 2

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ หน่วยย่อยที่ 1 (บทที่ 1) ศาสนาของเรา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ภาพใดเป็นผลงานทางวัฒนธรรมอันเกิดจาก
พระพุทธศาสนา

1.

2.

3.

4.

2. ภาพใดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลัก
พระพุทธศาสนา

1.

2.

3.

4.

3. “หนึ่งสวดมนต์ และแม่เมตตา ก่อนนอนทุกคืน”

การดำเนินชีวิตของหนึ่งมีความสัมพันธ์กับ พระพุทธศาสนาอย่างไร

1. กำหนดจิตให้ทำความดีเพื่อจะได้ขึ้นสวรรค์
2. เป็นการทำทานเพื่อให้ละจากกิเลส
3. แสดงถึงความอ่อนน้อมถ่อมตน
4. เป็นการฝึกจิตใจให้สงบผ่องใส

4. พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญเพียรด้วยการนั่งสมาธิ ทำให้เกิดผลดีอย่างไร

1. ตรัสรู้หลักอริยสัจ 4
2. ตรัสรู้หลักโอวาทปาติโมกข์
3. ไม่รู้สู้กรรมมาจากความทิว
4. ปัจจุบันเกิดความเลื่อมใส

5. กิเลสเปรียบได้กับสิ่งใดในพุทธประวัติตอนก่อน ตรัสรู้

1. สติ
2. อาหาร
3. พญามาร
4. พระราหุล

6. อริยสัจ 4 มีความสำคัญอย่างไร

1. เป็นมนตร์ที่ทำให้ชนะพญามาร
2. เป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้
3. เป็นบทสวดมนต์เพื่อป้องกันอันตราย
4. เป็นหลักธรรมสุดท้ายก่อนเสด็จปรินิพพาน

7. ข้อใดเป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับปัจเจกศรัทธา

1. คนกลุ่มแรกที่ได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้า
2. มหาเดเล็กคนสนิทของพระพุทธเจ้า
3. ปลอมเป็นพญามารมาหลอกพระพุทธเจ้า
4. ให้คำปรึกษาแก่พระพุทธเจ้าในการ บำเพ็ญเพียร

8. สาละโนทยาน มีความสำคัญอย่างไร

1. เป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้
2. เป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าประสูติ
3. เป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าปรินิพพาน
4. เป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าศึกษาเล่าเรียน

9. เพราะเหตุใดพระพุทธเจ้าจึงเสด็จไปโปรด ปัญจวัคคีย์เป็นกลุ่มแรก

1. มีบริวารมาก
2. มีความรู้มากที่สุด
3. เป็นผู้มีกิเลสเบาบาง
4. อยู่ใกล้กับที่พักอาศัยของพระพุทธเจ้า

10.

ภาพนี้แสดงถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนา อย่างไร

1. พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต
2. พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ ผลงานทางวัฒนธรรมไทย
3. พระพุทธรูปเป็นศาสนวัตถุในวัดเท่านั้น
4. พระพุทธรูปเป็นที่เคารพของทุกคน

เฉลย

1. 2 2. 4 3. 4 4. 1 5. 3 6. 2 7. 1 8. 3 9. 3 10. 2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

1.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.3/1 อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทยได้ (K, P)
- ตระหนักถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานทางวัฒนธรรมไทย (A)

3. สารการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	สาระการเรียนรู้จากสื่อ
1. ความสัมพันธ์ของพระพุทธศาสนากับการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การสวดมนต์ การทำบุญใส่บาตร การแสดงความเคารพการใช้ภาษา	พิจารณาตามหลักสูตรของสถานศึกษา	ความสำคัญของพระพุทธศาสนา 1. ความสัมพันธ์ของพระพุทธศาสนากับการดำเนินชีวิต 2. อิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมไทย
2. พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมไทย อันเกิดจากความศรัทธา เช่น วัด ภาพวาดพระพุทธรูป วรรณคดี สถาปัตยกรรม		

4. มโนทัศน์สำคัญ (Key Concept)

พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของศาสนิกชน นอกจากนั้นพระพุทธศาสนายังมีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยอันเกิดจากความศรัทธา

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1. ความสามารถในการคิด 1) ทักษะการเชื่อมโยง 2) ทักษะการวิเคราะห์ 3) ทักษะการสรุปความเห็น 4) ทักษะการสังเกต 5) ทักษะการนำความรู้ไปใช้ 2. ความสามารถในการสื่อสาร	1. มีวินัย รับผิดชอบ 2. ใฝ่เรียนรู้ 3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีการสอนโดยกระบวนการสร้างความตระหนัก

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ หน่วยย่อยที่ 1 (บทที่ 1) ศาสนาของเรา

ขั้นนำ

ขั้นที่ 1 สังเกต

- ครูเปิด PowerPoint /บัตรภาพ เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนา ให้นักเรียนสังเกตภาพ เช่น ภาพการตักบาตร ภาพเวียนเทียน ภาพการสวดมนต์ ภาพการแสดงความเคารพพระสงฆ์ และภาพเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมไทยอันเกิดจากความศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา เช่น ภาพวัด ภาพพระพุทธรูป ภาพเจดีย์ ภาพโบสถ์ ภาพวิหาร ภาพศาลาการเปรียญ ภาพจิตรกรรมฝาผนัง วรรณคดีไทยที่เกี่ยวข้องพระพุทธศาสนา
- ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของภาพ โดยครูตั้งคำถามว่า

- ภาพที่เห็นมีลักษณะสำคัญอะไรบ้าง

(ตัวอย่างคำตอบ)

- ภาพการตักบาตร มีคนกำลังนำอาหาร น้ำดื่มที่ใส่บาตรพระสงฆ์ ด้วยกิริยามารยาทที่อ่อนน้อม

- ภาพเวียนเทียน มีคนหลายคนพนมมือ ในมือมีรูป เทียน ดอกไม้ กำลังเดินเวียนเทียน ด้วยอาการสำรวม

- ภาพการสวดมนต์ มีเด็กกำลังนั่งอย่างเรียบร้อยอยู่ด้านหลังพระสงฆ์ แต่ละคนกำลังพนมมือพร้อมกันท่องบทสวดมนต์ ด้านหน้าเป็นโต๊ะหมู่บูชา

- ภาพวัด เป็นภาพวัดร่องชุ่น จังหวัดเชียงราย ซึ่งแสดงถึงสถาปัตยกรรมไทยที่งดงาม

- ภาพเจดีย์ เป็นภาพพระปฐมเจดีย์ ซึ่งเป็นเจดีย์องค์แรกของประเทศไทย และมีขนาดใหญ่ที่สุด

- ภาพจิตรกรรมฝาผนัง แสดงเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชาติก)

3. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้เห็นความสำคัญของพระพุทธศาสนา ว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาสำคัญของคนไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คนไทยจึงมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาหลายอย่าง

ขั้นสอน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของพระพุทธศาสนา จากหนังสือเรียน สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ บทที่ 1 ศาสนาของเรา เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา
2. นักเรียนจับคู่กัน แล้วให้แต่ละคู่ผลัดกันเล่าข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในหนังสือเรียน
3. นักเรียนดูภาพจากกิจกรรมขั้นสังเกตอีกครั้ง จากนั้นครูถามคำถามคิดวิเคราะห์จากภาพที่ได้ดู แล้วให้นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้
 - จากภาพ นักเรียนคิดว่ามีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของชาวพุทธอย่างไร
(แนวคำตอบ จากภาพ แสดงถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อวิถีการดำเนินชีวิตของชาวพุทธ ทั้งในด้านการดำเนินชีวิต เช่น การใส่บาตรเพื่อบำรุงพระสงฆ์ในตอนเช้า การนั่งสมาธิเพื่อให้จิตใจสงบ และมีสมาธิจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำ การแสดงความเคารพด้วยการไหว้ นอกจากนี้ ชาวพุทธมีความศรัทธาในพระพุทธศาสนา จึงได้มีการสร้างสรรค์ผลงานในแขนงต่างๆ ทั้งด้านจิตรกรรม เช่น ภาพจิตรกรรมฝาผนังโบสถ์ ประติมากรรม เช่น พระพุทธรูปปางต่างๆ สถาปัตยกรรม เช่น โบสถ์ เจดีย์ ซึ่งผลงานเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสวยงาม และเอกลักษณ์ของความเป็นไทยด้วย)
 - การปฏิบัติของชาวพุทธตามภาพมีผลต่อผู้ปฏิบัติอย่างไร
(แนวคำตอบ การปฏิบัติของชาวพุทธตามภาพส่งผลให้ผู้ปฏิบัติเกิดความสุขใจ มีหลักในการดำเนินชีวิต และเป็นผู้ที่มีมารยาทอันดีงาม)
 - ภาพดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาอย่างไร
(แนวคำตอบ ชาวพุทธเกิดความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา จึงได้ทุ่มกำลังเงิน กำลังกาย และกำลังใจในการสร้างผลงานในแขนงต่างๆ ให้มีความสวยงาม และมีเอกลักษณ์โดดเด่น)
4. นักเรียนยกตัวอย่างผลงานการสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยที่ได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนา จากนั้นครูบันทึกผลลงบนกระดาน
(ตัวอย่างผลงาน
ประติมากรรม เช่น พระพุทธรูปปางลีลา เป็นศิลปะสมัยสุโขทัย ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่อ่อนช้อยสวยงาม พระพุทธรูปชินราช เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดใหญ่
จิตรกรรม เช่น ภาพจิตรกรรมฝาผนังรอบพระระเบียงที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม แสดงเรื่องราวเกี่ยวกับรามเกียรติ์
ภาพจิตรกรรมฝาผนัง ที่วัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน แสดงชาดกในศาสนา และมีภาพวิถีชีวิตของคนเมืองในสมัยนั้น

สถาปัตยกรรม เช่น พระปรางค์วัดอรุณราชวรารามฯ เป็นพระปรางค์ที่เป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทย วัดร่องขุน จังหวัดเชียงรายมีสถาปัตยกรรมที่สวยงาม เจดีย์พระบรมธาตุไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นสถาปัตยกรรมแบบศรีวิชัยองค์เดียว)

5. นักเรียนทำแบบฝึกปฏิบัติทักษะรวบยอด สังคมศึกษา ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ บทที่ 1 ศาสนาของเรา เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา
6. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบของแบบฝึกฯ จากนั้นครูตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขให้สมบูรณ์ถูกต้อง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย (พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือ มีหลักคำสอนหรือกิจกรรมทางศาสนาที่คนไทยยึดถือและปฏิบัติสืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงทำให้วิถีชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องและผูกพันกับพระพุทธศาสนา หลักคำสอนและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาได้หล่อหลอมให้คนไทยมีอุปนิสัยหรือพฤติกรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ เช่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีน้ำใจ ความเป็นมิตร การยิ้มแย้มแจ่มใจ การแสดงความเคารพด้วยการกราบไหว้ การใช้ภาษา มรรยาทไทย ประเพณีต่างๆ

นอกจากนี้พระพุทธศาสนายังมีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมไทยที่เกิดจากความศรัทธา เช่น ภาพจิตรกรรม พระพุทธรูปปางต่างๆ การสร้างวัด โบสถ์ วิหาร เจดีย์ การแต่งวรรณคดีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง มหาเวสสันดรชาดก พระมหาชนก จึงกล่าวได้ว่า พระพุทธศาสนามีความสำคัญในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย)

7. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินก่อนเรียน ทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ หน่วยย่อยที่ 1 (บทที่ 1) ศาสนาของเรา	- ตรวจสอบแบบทดสอบ ก่อนเรียน	- แบบทดสอบก่อนเรียน	- ประเมินตาม สภาพจริง
7.2 การประเมินระหว่าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) อธิบายความสำคัญของ พระพุทธศาสนาในฐานะ ที่เป็นรากฐานสำคัญของ วัฒนธรรมไทยได้ 2) ตระหนักถึงความสำคัญ ของพระพุทธศาสนาที่ เป็นรากฐานทาง วัฒนธรรมไทย	- สังเกตการตอบคำถาม จากภาพ - สังเกตการยกตัวอย่าง คำตอบ - ตรวจสอบแบบฝึกปฏิบัติ ทักษะรวบยอดฯ	- ภาพที่ให้นักเรียน สังเกตแล้วตอบคำถาม - ตัวอย่างการสร้างสรรค์ ผลงาน - แบบฝึกปฏิบัติ ทักษะรวบยอดฯ	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
3) พฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4) พฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
5) คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่น ในการทำงาน	- แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนวิชา สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ บทที่ 1 ศาสนาของเรา
- 2) แบบฝึกปฏิบัติทักษะรวบยอด สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ บทที่ 1 ศาสนาของเรา
- 3) บัตรภาพการดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนา เช่น ภาพการสวดมนต์ ภาพการตักบาตร ภาพเวียนเทียน ภาพการกราบ ภาพการไหว้
- 4) บัตรภาพผลงานทางวัฒนธรรมอันเกิดจากความศรัทธา เช่น โบสถ์ วิหาร พระพุทธรูป จิตรกรรมฝาผนัง
- 5) PowerPoint สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด

บัตรภาพ

9. ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ	
	ลงชื่อ
	(.....)
	ตำแหน่ง

10. บันทึกผลหลังการสอน

<ul style="list-style-type: none">• ด้านความรู้• ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน• ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์• ด้านความสามารถทางภูมิศาสตร์• ด้านอื่น ๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))	
<ul style="list-style-type: none">• ปัญหา/อุปสรรค• แนวทางการแก้ไข	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

พุทธประวัติ

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

1.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.3/2 สรุปลพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) สรุปลพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพานได้ (K)
- 2) เรียงลำดับเหตุการณ์พุทธประวัติได้ (P)
- 3) มีความศรัทธาต่อพระพุทธเจ้า (A)

3. สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้แกนกลาง	สารการเรียนรู้ท้องถิ่น	สารการเรียนรู้จากสื่อ
สรุปลพุทธประวัติ (ทบทวน) - การบำเพ็ญเพียร - การผจญมาร - การตรัสรู้ - ปฐมเทศนา - ปรินิพพาน	พิจารณาตามหลักสูตรของ สถานศึกษา	พุทธประวัติ 1. การบำเพ็ญเพียร 2. การผจญมาร 3. การตรัสรู้ 4. ปฐมเทศนา 5. ปรินิพพาน

4. มโนทัศน์สำคัญ (Key Concept)

การศึกษาและสรุปลพุทธประวัติตั้งแต่บำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพานย่อมทำให้ได้คุณธรรมอันเป็นแบบอย่างเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1. ความสามารถในการคิด 1) ทักษะการสังเกต 2) ทักษะการสรุปความเห็น 3) ทักษะการนำความรู้ไปใช้ 2. ความสามารถในการสื่อสาร 3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	1. มีวินัย รับผิดชอบ 2. ใฝ่เรียนรู้ 3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

 วิธีการสอนรูปแบบการสืบเสาะหาความรู้ 5Es (5Es Instructional Model)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

- นักเรียนให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับ ประสูติ เหตุการณ์หลังประสูติ แรกนาขวัญ การศึกษา การอภิเษกสมรส เทวทูต 4 การเสด็จออกผนวช เพื่อทบทวนความรู้เดิมที่นักเรียนได้เคยเรียนมาแล้ว
- นักเรียนร่วมกันเรียงลำดับเหตุการณ์พุทธประวัติตามลำดับก่อนและหลังให้ถูกต้อง ดังนี้
 1. ประสูติ → 2. เหตุการณ์หลังประสูติ → 3. แรกนาขวัญ → 4. การศึกษา
 → 5. การอภิเษกสมรส → 6. เทวทูต 4 → 7. การเสด็จออกผนวช
- ครูอธิบายเชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้เดิมกับประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ ว่าหลังจากที่พระพุทธเจ้าเสด็จออกผนวชแล้ว พระองค์ได้บำเพ็ญเพียรด้วยวิธีการต่างๆ จนสามารถตรัสรู้ได้ด้วยพระองค์เอง

ขั้นสอน

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

- ครูกำหนดประเด็นศึกษาให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับพุทธประวัติ ดังนี้
 1) การบำเพ็ญเพียร
 2) ผจญมาร
 3) ตรัสรู้
 4) ปฐมเทศนา

5) ปรินิพพาน

2. นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาข้อมูลความรู้จากหนังสือเรียน สังคมศึกษาฯ ป.3 หรือหนังสือการ์ตูนพุทธประวัติ หรือวิดีโอการ์ตูนพุทธประวัติจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

3. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาอภิปรายแลกเปลี่ยนภายในกลุ่ม แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ของกลุ่ม
4. ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
5. ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

6. ครูแจกบัตรภาพเกี่ยวกับเหตุการณ์ในพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน ได้แก่ ภาพบำเพ็ญเพียร ฃฃฃฃฃ ตรีสรููู และปฐมเทศนา ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเรียงลำดับเหตุการณ์พุทธประวัติก่อนและหลังตามลำดับให้ถูกต้อง ดังนี้
 1. บำเพ็ญเพียร → 2. ตรีสรููู → 3. ปฐมเทศนา
8. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 1.1.1 เรื่อง พุทธประวัติ โดยดูภาพพุทธประวัติ แล้วสรุปเหตุการณ์ในพุทธประวัติโดยสังเขป
9. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานและตรวจใบงานให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

10. ครูให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้
 - นักเรียนได้รับความรู้จากการศึกษาเรื่องพุทธประวัติอย่างไร
(แนวตอบ ได้รู้ประวัติของพระพุทธเจ้าก่อนที่พระองค์จะตรัสรู้ ว่า พระองค์มีความเพียรพยายามในการบำเพ็ญเพียรเพื่อหาหนทางดับทุกข์โดยไม่ย่อท้อ แม้จะมีอุปสรรคต่างๆ เข้ามา)
 - นักเรียนได้รับประโยชน์อย่างไรจากการศึกษาพุทธประวัติ
(แนวตอบ เกิดความซาบซึ้งและศรัทธาในพระพุทธศาสนามากขึ้น และจะนำข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติ คือ การมีความเพียรพยายามในการทำกิจกรรมต่างๆ อย่างไม่ย่อท้อ ซึ่งจะ ทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต)
11. นักเรียนทำแบบฝึกปฏิบัติทักษะรวบยอด สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนานำรู้ บทที่ 1 ศาสนาของเรา

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน

(เจ้าชายสิทธัตถะทรงตัดสินพระทัยออกผนวชเพื่อหาหนทางดับทุกข์ หลังจากออกผนวชแล้ว พระองค์แสวงหาหนทางดับทุกข์จากอาจารย์สำนักต่างๆ รวมทั้งจากการบำเพ็ญทุกรกิริยาโดยการทรมานตนเอง ได้แก่ กลั้นลมหายใจเข้าออก เอาฟืนกดก้นให้แน่น และใช้ลั่นทมกดเพดาน และอดอาหารจนร่างกายซูบผอม ซึ่งในระหว่างนั้นปัญจวัคคีย์ได้คอยดูแลรับใช้พระองค์ ต่อมาพระองค์ทรงเห็นว่า วิธีการเหล่านี้ยังไม่สามารถทำให้พ้นทุกข์ได้ จึงเลิกกระทำ และหันกลับมาแสวงหาอาหารเช่นเดิม ทำให้ปัญจวัคคีย์ละทิ้งพระองค์ไป

ต่อมา พระองค์ทรงหาหนทางดับทุกข์ด้วยการบำเพ็ญเพียร โดยการนั่งสมาธิ ทำจิตให้สงบ ทำให้พญามารพยายามหลอกล่อเพื่อให้พระองค์หวนกลับไปสู่ทางโลก แต่พระองค์ก็ไม่หวั่นไหว จนในที่สุด พระองค์ได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ด้วยการค้นพบหนทางดับทุกข์ คือ อริยสัจ 4 ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6

หลังจากที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว ทรงพิจารณาถึงบุคคลที่จะแสดงธรรมโปรด ทรงเห็นว่า ปัญจวัคคีย์เป็นผู้มีกิเลสเบาบาง จึงได้เสด็จไปโปรดปัญจวัคคีย์ ที่อิสิปตนมฤคทายวัน พระองค์ได้แสดงปฐมเทศนาชื่อว่า “ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร” แก่ปัญจวัคคีย์ เมื่อวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 หลังแสดงธรรม ปัญจวัคคีย์ได้ขอบวช

พระพุทธเจ้าเสด็จสั่งสอนประชาชนเป็นเวลานานถึง 45 ปี ทำให้พระพุทธศาสนาแผ่ขยายออกไปอย่างกว้างขวาง พระองค์เสด็จดับขันธปรินิพพานในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ณ สาลวโทยาน เมืองกุสินารา รวมพระชนมายุได้ 80 พรรษา)

2. นักเรียนทำแบบวัดและบันทึกผลฯ สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ บทที่ 1

ศาสนาของเรา

3. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนทำชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) โดยทำแผ่นภาพ เรื่อง ศาสนาของเรา ให้ครอบคลุมทุกประเด็นต่อไปนี้

- ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย
- สรุปพุทธประวัติตั้งแต่บำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน

4. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ : ศาสนาของเรา

7. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินระหว่าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) สรุปรุพุทธประวัติตั้งแต่ การบำเพ็ญเพียรจนถึง ปรีณิพพาน หรือประวัติ ของ ศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	- ตรวจใบงานที่ 1.2.1 - ตรวจแบบฝึกปฏิบัติ ทักษะรวบยอดฯ - ตรวจแบบวัดและ บันทึกผลฯ	- ใบงานที่ 1.2.1 - แบบฝึกปฏิบัติ ทักษะรวบยอดฯ - แบบวัดและ บันทึกผลฯ	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) เรียงลำดับเหตุการณ์ พุทธประวัติได้	- ตรวจสอบผลงานการ เรียงลำดับภาพ เหตุการณ์พุทธประวัติ	- บัตรภาพเหตุการณ์ พุทธประวัติ	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
3) มีความศรัทธาต่อ พระพุทเจ้า	- สังเกตการตอบคำถาม	- คำถามในชั้นตรวจ สอบผล	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
4) การนำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอ ผลงาน	- แบบประเมินการ นำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
5) พฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
6) พฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
7) คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ความ รับผิดชอบ ไม่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
7.2 การประเมินหลังเรียน ทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ : ศาสนาของเรา	- ตรวจแบบทดสอบ หลังเรียน	- แบบทดสอบหลังเรียน	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
7.3 การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน (รวบยอด) - แผ่นภาพ เรื่อง ศาสนา ของเรา	- ตรวจผลงานแผ่นภาพ เรื่อง ศาสนาของเรา	- แบบประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน (รวบยอด)	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

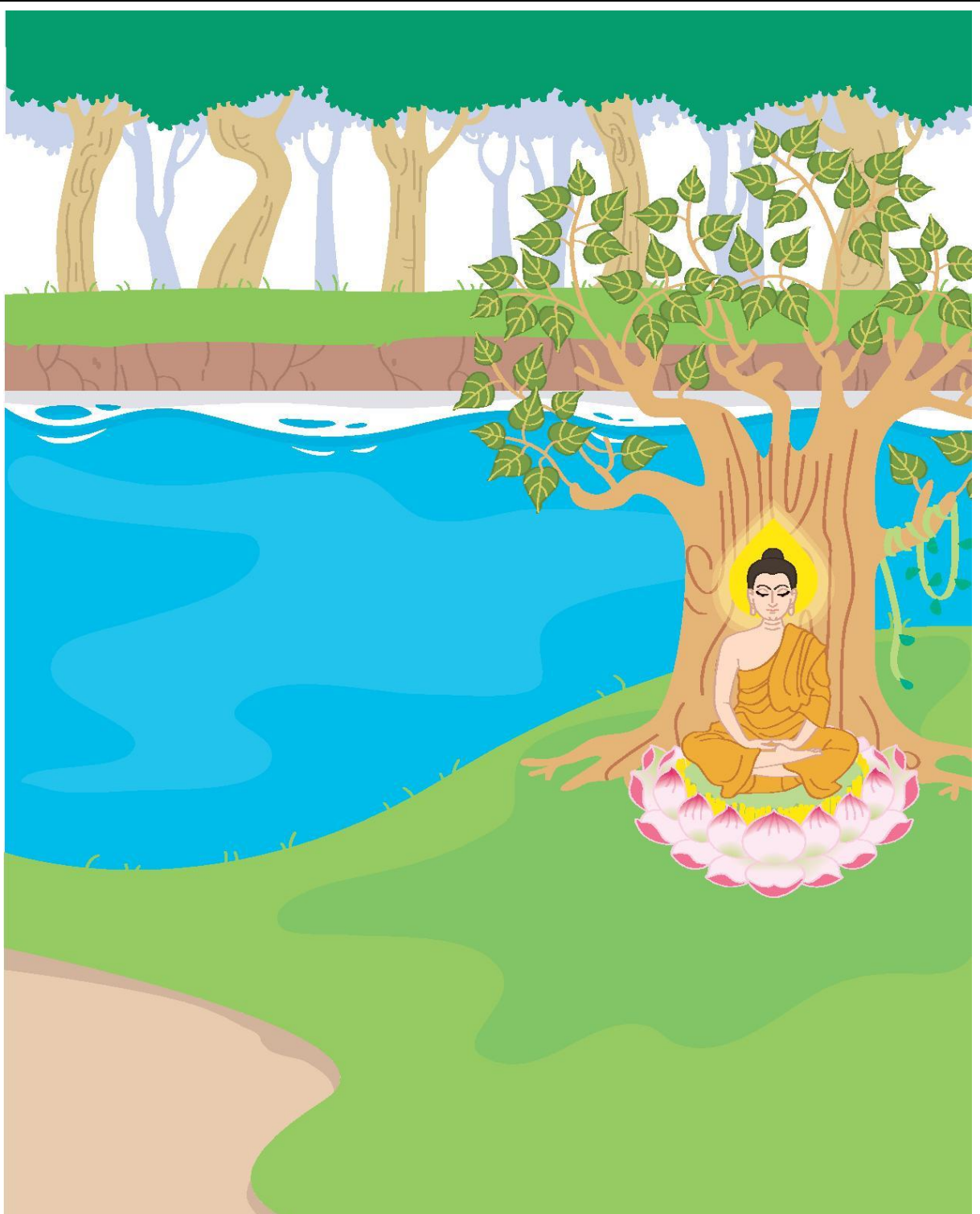
8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนวิชา สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ บทที่ 1 ศาสนาของเรา
- 2) บัตรภาพพุทธประวัติ
- 3) ใบงานที่ 1.2.1 เรื่อง พุทธประวัติ
- 4) แบบฝึกปฏิบัติทักษะรวบยอด สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ บทที่ 1 ศาสนาของเรา
- 5) แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ ป.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้ บทที่ 1 ศาสนาของเรา
- 6) PowerPoint หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนาน่ารู้

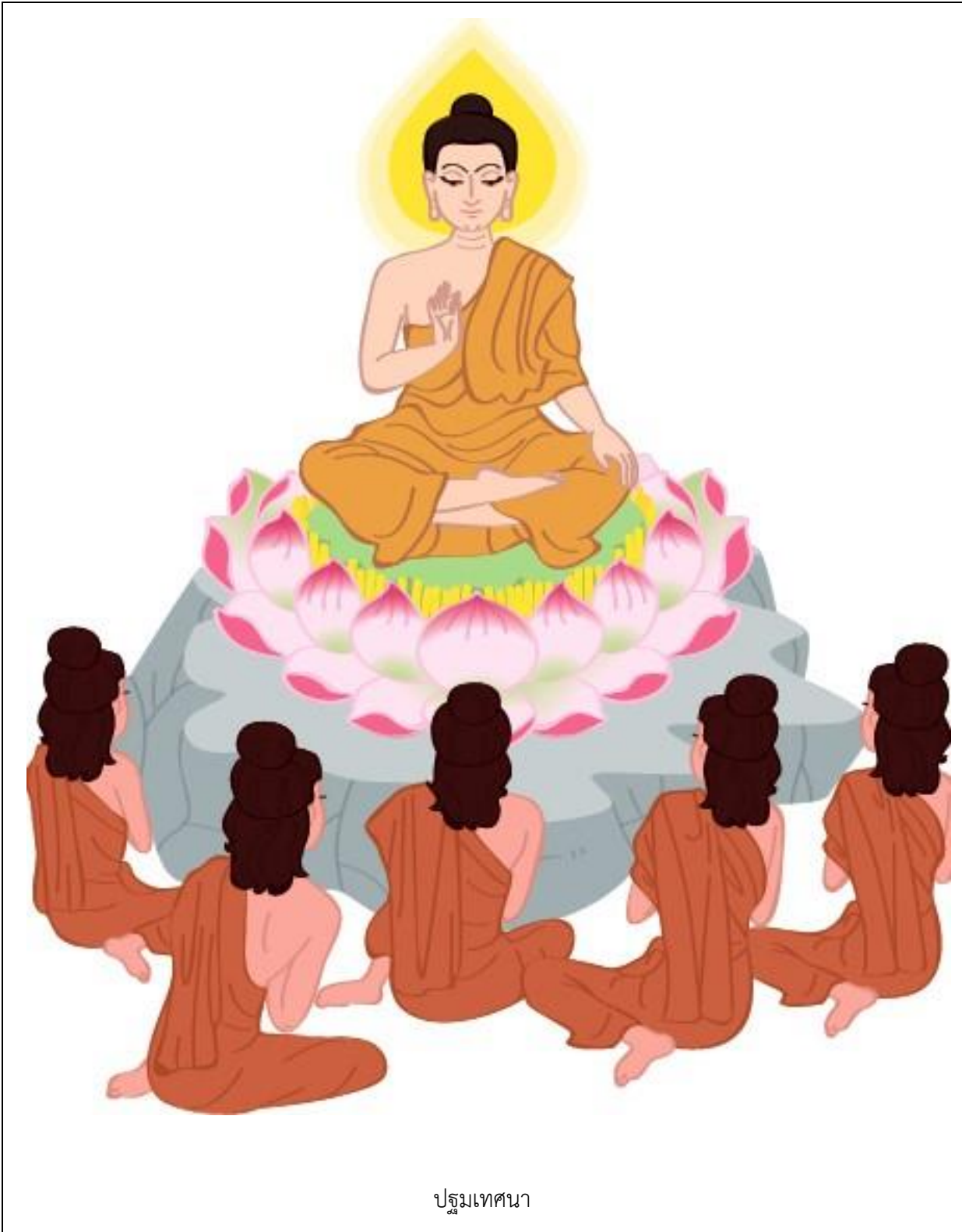
8.2 แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด

ตัวอย่าง บัตรภาพ

บำเพ็ญเพียร

ปฐุมเทศนา

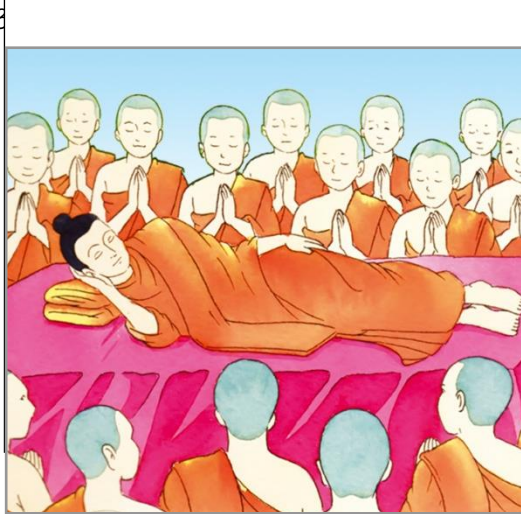
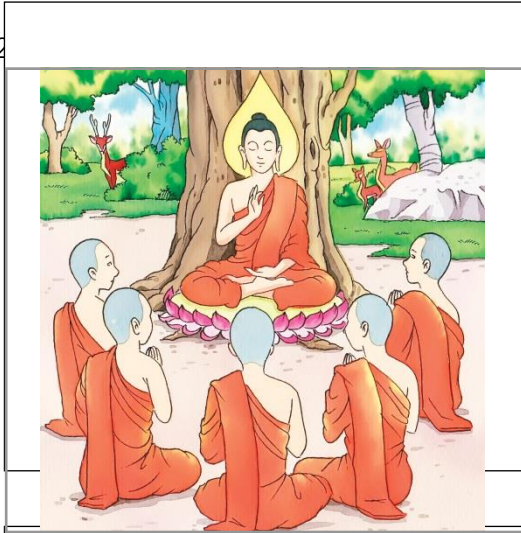
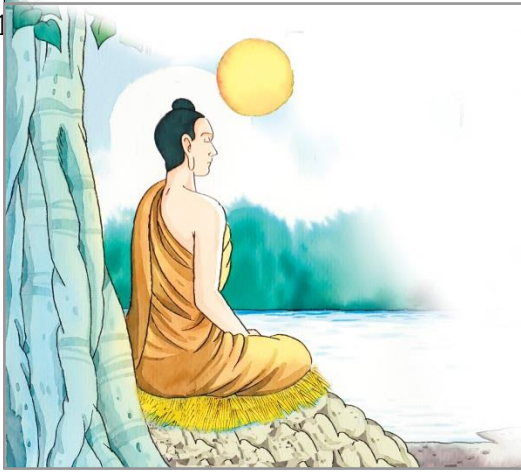

ปรินิพพาน

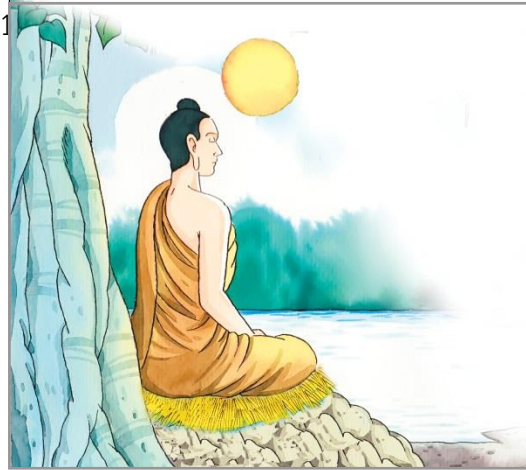
ใบงานที่ 1.2.1

สรุปพุทธประวัติ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนดูภาพ แล้วเขียนสรุปเหตุการณ์พุทธประวัติตามภาพที่กำหนด

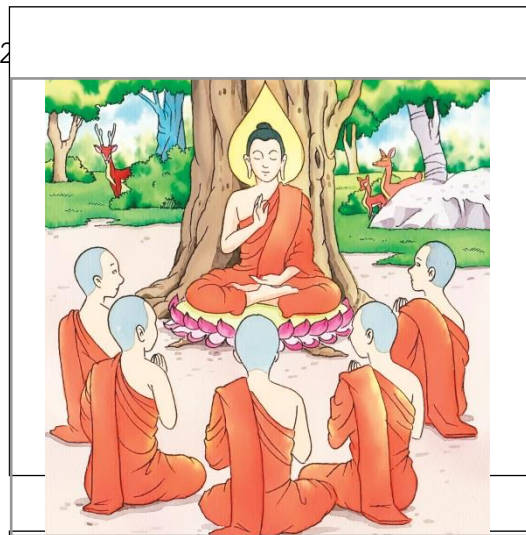

คำชี้แจง : ให้นักเรียนดูภาพ แล้วเขียนสรุปเหตุการณ์พุทธประวัติตามภาพที่กำหนด

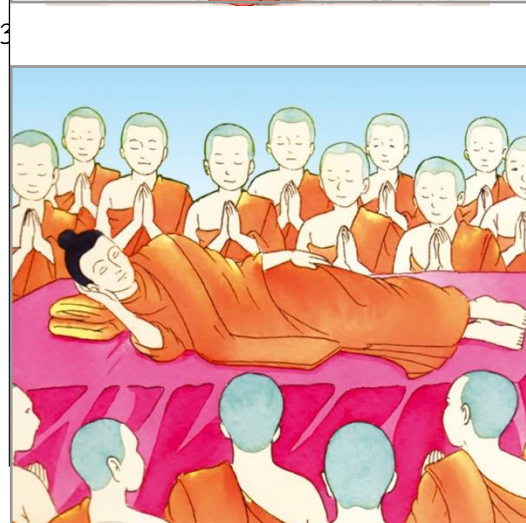
ตรัสรู้

เจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกผนวช แล้วได้แสวงหา
หนทางดับทุกข์ เป็นระยะเวลา 6 ปี
จนพระองค์ได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าด้วยวิธีการ
บำเพ็ญเพียรทางจิต

แสดงปฐมเทศนา

หลังจากที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ พระองค์ได้แสดง
ธรรมแก่ปัญจวัคคีย์ เป็นปฐมเทศนา ชื่อว่า
“ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร” หลังจากแสดงธรรม
แล้ว เหล่าปัญจวัคคีย์ได้ทูลขออุปสมบท

เสด็จดับขันธ

ปรินิพพาน

พระพุทธเจ้าได้เสด็จสั่งสอนประชาชนเป็น
เวลานาน จนพระองค์ทรงชราภาพแล้ว จึงทรง
ปลงพระชนมายุสังขาร หลังจากนั้นอีก 3 เดือน
พระองค์ได้เสด็จดับขันธปรินิพพานในวันขึ้น 15
ค่ำ เดือน 6

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง			
2	การลำดับขั้นตอนของเนื้อเรื่อง			
3	การนำเสนอมีความน่าสนใจ			
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม			
5	การตรงต่อเวลา			
รวม				

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
..... /..... /.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน ให้ 2 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่ ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความตั้งใจ ในการทำงาน			ความ รับผิดชอบ			การตรงต่อ เวลา			ความสะอาด เรียบร้อย			ผลสำเร็จของ งาน			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
..... / /

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ชื่อกลุ่ม ชั้น

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม			
2	ความร่วมมือกันทำงาน			
3	การแสดงความคิดเห็น			
4	การรับฟังความคิดเห็น			
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน			
รวม				

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
..... / /

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และบอกความหมายของเพลงชาติ			
	1.2 ปฏิบัติตนตามสิทธิหน้าที่			
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการสร้างความสามัคคี ประองตองในหมู่เพื่อน			
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาอย่างสม่ำเสมอ เป็นตัวอย่างที่ดีของศาสนิกชน			
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น			
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง			
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับพ่อแม่หรือผู้ปกครองและครู			
	2.3 ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง			
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และนำไปปฏิบัติได้			
	4.2 จัดสรรเวลาให้เหมาะสม			
	4.3 เชื่อมโยงคำสั่งสอนของบิดา มารดา โดยไม่ได้แย้ง			
	4.4 ตั้งใจเรียน			
	4.5 ปรับปรุงตนเองในข้อผิดพลาด			
	4.6 มัธยัสถ์ และเก็บออม			
	4.7 อดทน กล้าแสดงสิ่งที่ถูกต้อง รักษากฎ ระเบียบ ข้อบังคับของชุมชน			

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
5. อยู่อย่าง พอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการ ทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
7. รักความ เป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน			
	8.2 อาสาทำงาน และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น			
	8.3 ดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน			

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
..... / /

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
59 - 78	ดี
39 - 58	พอใช้
ต่ำกว่า 39	ปรับปรุง

9. ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

10. บันทึกผลหลังการสอน

- ด้านความรู้
.....
.....
- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
.....
.....
- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์
.....
.....
- ด้านความสามารถทางภูมิศาสตร์
.....
.....
- ด้านอื่น ๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))
.....
.....

- ปัญหา/อุปสรรค
.....
.....
- แนวทางการแก้ไข
.....
.....